

Ο ΛΟΓΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΤΟΜΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ

1919 — 1920

ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ:

Ο. ΜΠΕΚΕΣ

Γ. ΧΑΛΚΟΥΣΗΣ

ΠΟΛΗ

ΓΡΑΦΕΙΑ : Πέτ. 3, Καλωντζι-Κουλούζ, Άπαντ. Καλαφτούλου άφ. 119

Τύπ. Μανώιδου, Αλευροπούλου - Γαλατά.

Ο ΛΟΓΟΣ

1919 — 1920

ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΗ

ΣΟΝΝΕΤΟ

Στιού θρόνου σου τὰ πόδια γύχτα μέρι
 γονατιστός, βουβός, λησμονημένος,
 ἀπ' τὸν αἰώνιον Οἶζιο ξεγραμμένος,
 χωρὶς ξαποστιαμὸ καὶ φῶς κι' ἀγέλα,

γιὰ Σένα τῶν Αἰθέριων τὴν Μητέρα,
 ποὺ σὲ ματιάζει ὁ ροῦς μου ὁ διαφαιμένος,
 τὸ θυμιατῆρι ἰδεόπλουμο, ἐγώ, ξένος
 τῷ ἐγώ μου, ἀγοδοουλεύω. Κι' ἀπ' τὴ ξέρα

μᾶς ἄδροσης ζωῆς, μοσχοθυμιάμα
 τοὺς πόθους μου ἵγυγῶ, καὶ τὰ ὄνειρά μου
 στὸ θυμιατῆρι κάρβουνα ἀγαμένα.

Μὰ ὄντια ποτὲ γροικήσεις ὄρηο κλᾶμα,
 τ' ἄστρα θάχιδοκαῖνε τὰ φτερά μου
 πειῶντιας πύλη ἀπ' τὰ πεποσμένα.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΕΡ' ΑΠΟ ΤΑ ΣΚΟΤΗ

Στή σιγαλιὰ τῆς ἐρημίας, μεσάνυχτα,
μοιρολογώντας τὴ ζωὴ κι' ὡς τὰ σφύρα χαμένος,
σκάφει ἓνα λάκκο βιαστικὸς γιὰ νάμπει ἀπὸς τὸν κόπο
θεολησμονημένος.

Κι' ὡς τέλεψε τὸ σκάψιμο τὸ τρίτηχο,
φεύγει ἢ ψυχρόβγαλτη ματιὰ νὰ διεί μὴν κλαίει κανένας,
κ' ἢ νύχια ἢ βάρδια ἢ μυσικὴ, ποὺ ἀκοῦν μονάχα οἱ ἴδιοι,
μονολογáει : «Ὅτι ἓνας!»

ΑΠΑΝΤΡΣΗ
ΣΤΟΝ ΠΟΙΗΤΗ
ΒΕΓΑ

Τὸ φῶς ὅπου μετ' ἄλαβες μᾶζ' ὁ μου
καὶ σιῆς ψυχῆς σου καίει τὸ σωκκλήσι,
σιῆς θλίβεσθης ζωῆς μὲν τὸ ἐρμολογῆσι
μὲ ὑψώνει σὲ μιὰ δέσμη δλονόχια.

Κι' ἀπ' τὸν φεγγῆτες ποὺ ἔδυσαν σὶ τὸ κλάμα,
κι' ὀλιάνοιχοι τὸ σύμπαν μου ἔχουν κλείσει,
αἰώνιος ἀγασμός γιὰ τὸ σωκκλήσι,
σταλάζει δι' ἔχου θάψει ἱερό, θεῖο.

Κι' ὁ πλαστοουργός μου ὁ πόθος, ποὺ ἢ πνοή του
σὲ ὑψώνει ἀγνὸ σὶ τὴ θεία ἀνατριχίλα,
γιγάντια σὶ τὸ σκοτάδι μου κἀνιήλα,
ἄς φέγγει τῶν φαλμῶν σου τὴ θεία λύρα.

ΑΠ. ΜΑΜΜΕΛΗΣ

Ο ΧΟΡΟΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

XXXII

Κι' ἂν δὲν θέλετε νὰ εἶστε μοιᾶτοι
κι' ἀνήλωι — πὸς θὰ μοιᾶστε μιὰ μέ-
ρα νὰ νικήσετε μαζί μου; — Καὶ ἂν
ἢ σκληρότης σας δὲ θέλῃ νὰ λήμῃ καὶ
τὰ χωρὶσθαι καὶ νὰ κόρη πὸς θὰ μοι-
ᾶστε μιὰ μέρα νὰ δημοπραγήσετε μαζί
μου;

ΝΙΤΣΣΕ ΖΑΡΑΤΟΥΣΤΡΑΣ

Μετ. Κωνσταντῆ

Χρόνια καὶ χρόνια εἰδωλα μὲ ντόμινα χρυσᾶ,
Ἀγαπημένα ὄνειρα μὲ προσωπίδες πλάνες,
Σὲ μιὰς θεοσεκείας ψεύτικης τὴ βέβηλη ἐκκλησοῦ
Μερονυχτὶς κιντοῦσατε πασχαλινὲς καμπάνες.
Κι' οἱ σαρκασμοὶ μου γέλασαν θρησκόμικοι παιᾶνες,
Κι' ἰδανικὰ τρεμόφεξαν σὶ τὴ μάδση σιχασιά,
Μὰ οἱ πείρες μὲ προφιδάσανε, σὶ τὸ χρῶμα πατηνίδι μίνρες,
Κι' ὁ θεῖος ἀέρας ἄρχισε τῆς Γνώφης νὰ φυσᾶ.
Καὶ ξιφρικὰ σκοτιώνοντας τὰ μάτια παραμύθια,
Ποῦ κρύβανε σὶ τὰ μάτια τους μιὰν φτάνεσθην ἀσκήμια,
Ἀδάκρυτος οὖς σκόρπισα σὲ σκοτεινὰ συντριμμια.
Καὶ κβαλλῶντας ἄλογο μὲ μαρμαρένια στήθια,
Πίνοςπλος καὶ μ' ἀλόγητο τοῦ Λογισμοῦ τὸ γόνα,
Ὅρμηδ' ἔσανὰ πὸς τῆς Ζωῆς τὸν λυσσασμένο ἀγῶνα.

XXXVIII

Ο ΑΣΚΗΤΗΣ

Στὸ λυπημένο σῶμα· πο τῆς σκῆτης,
Γέροντο βουβὸς στὴ μαύρη προσμονή.
Κρυφοσταλάζει — γνώριμη φωνή —
Στὰ βάθη ρυθμικὸς ὁ σιαλαχίτης.
Στῆς ἀγωνίας τὸ δεῖλι νὰ φανῇ
Ἄκόμη ὁ χροῦς Ἄποσπερίτης :

Καὶ τοῦ βιβλίου — ἀλάθητος προφήτης —
Λάμπει κάποια σελίδα σκοτεινῆ.
Στὸ πόθο τὸ γλυκὸ μαρμαρωμένος
Τὸ χόραμα τῆς μακρινῆς Ἀγῆς,
Ὁ σιοχασμὸς θωρεῖ φωτολουσμένος.
Μὰ ξαφνικὰ στὰ μάτια τὰ θολὰ
Σὲ μιὰ γωνιά πορᾶμεση τῆς γῆς
Ἡ νεκροκεφαλὴ χαμογελᾷ.

Χανιά (Κρήτη) 1919

ΘΡ. Ν. ΣΤΑΥΡΑΚΗΣ

ΑΝΤΕΡΑΣΤΡΑ

Ἐἶμαι δικίς σου ἀπὸ μικρός, αἰώνια κόρη ὦ Φύση.
κί ὄλο σ' ἔσένα ἢ σκέψη μου σὲ βράδια βελουδένια
πλανιέται, σὰν τὴν κατελῶ τὴν κίθε φροσύνη μου ἔγνοια,
ξεχνῶντας στὸ θαμπόφεργγο καῦμούς, βωμούς καὶ μίση.
Κιὼνας μιὰ ἀχιτωτὴ δροσιὰ συντέφρη, ὄνειρένια
τις αἰστίσεις τὸν λογισμὸν κρυφὰ τοὺς πλῆμμυρίζει,
κροτῶ σε καὶ τὰ μακρονὰ μαλλιά τὰ μπανοζένια
δὲν τρέμει πὶ τὸ δάχτυλο μαγνητικὰ τὰ γγίση.

Κι εἶσαι, ὦ μεθῦοι ἀπόκοσμο, δική, ποιὸς ξέρει ὡς πότε
καὶ τὰ ρουφοῦν τὰ χεῖλια μου γλυκὰ ροσιαλγικὰ
τῆς τρίσβαθης ἀγάπης σου τὰ ὠραῖα μουσικά.

Κοιμήσου κι ἄς γητεύουμε τὰ ξωτικά σου μῦθα
— ἀγάτες κοσμοστάλαχτες, — ἄλλοιῶς, ὦ Φύση, τότε
θὰ βουβαθεῖ μπρὸς στὴ ματιά τὴν ἄμετρή σου ἢ λύρα!

ΡΩΜΑΝΟΣ ΜΑΝΑΡΑΣ

ΤΑΞΙΔΙ

Χαϊδεύει μου τὸ μέτωπο, στὴ νύχια, ὑγρὸς ὁ μπᾶτης.
Τὰ κύματα γλυκολαλοῦν στοῦ καραβιοῦ τὰ πλάγια.
Μὰ στὸ κρεβᾶτι πὸν οἱ Χαρὲς πλέκουν τοῦ Ἐραίου τὰ μάγια,
τὰ ἢ σκέψη μου, ποιμάρομενη, γοργοπετάει σιμά της.

Καὶ ἡ θάλασσα ἢ πλιτύστερη, μαστορικὸς ἀχάτης
ἀπὸ τεχνίτη χρυσοῦ τὰ χέρια. Ἡ νύχια, βάρια
τοῦ πόνον κί ἀδεροφή. Μὰ ὁ νοῦς πάντα πιστὸς σιτὴν ἄγια
τὴ θύμησή της, δίπλα της περᾶ νυχτοδιαβάτης.

Στὰ μάτια μου ἀσημόχρυστα τοῦ φεργαριοῦ μαγνάδια.
Μὰ στοῦ πελάου τὴν ἔκταση, τὴν ἄπλερη, τὴν ἄδια
τὰ νεροφωσφοροῖσματα γράφουν τὴ ζουγραμιά της!

Κί ἀπ' τῶν κυμάτων τὸ χορὸ, τὸ βούϊσμα π' ἀνεβαίνει
λὲς κί εἶναι κάποια μουσικὴ σ' ὄρες κρυφὲς γραμμένη
πὸν ὄλο μου λέει καὶ ξαναλέει — ὦ Ἀγάπη! — τὸνομά της!

ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΒΕΑΚΗΣ

ΚΑΤΕΥΘΔΙΟ

I

Ἀπόγε σιὸ ταξίδι σου τὸν οὐρανὸ ἄς φωτίσει
 Γλοκὸ φεγγάρι τριδελτο, κί ἠλιοντυμένα ἀστέρια...
 Κρουσιάλλι ἄς γίνει ἡ θάλασσα, γυαλί νάντιφεγγίσει
 Τοὺς Παραδείσου, πὸν κρατῶν ἠψηλά τὰ θεῖα ἡμέρια!
 Τάγερι ἄς πάρει εὐωδιασὴ δροσιὰ καὶ γύρω ἄς ραίνει
 Τραγούδια, μάγια, ἀχνόγεια τῆς Νύχτιας τὸ καμίνι,
 Γλυκειά ἀρμονία τοὺς οὐρανοὺς τοῦ Ὀρείρου ἄς ἀρασιυίτει
 Καὶ τὸ καρὰβι ἄς κολυμπᾷ, κύκνος μέσ' στή Γαλιῆη!

II

Ἀπόγε σιὸ ταξίδι σου γὰ δώσει μοῖρα πλάστρα,
 Κάθε λαχτάρα μου κρυφὴ μιὰ ἀλήθεια γὰ ξανθίσει...
 Νὰ πλέει τοῦ Θαμασμοῦ ἡ ζωὴ μέσ' στῶν ματιῶν σου τᾶστρα
 Μιὰ ζωνιανέστρα θύμησι στοῦ Λογισμοῦ τῆ βούση!
 Στὸν ἥλιο τοῦ μειώλου σου μιὰ γαλιητιά γὰ λάμπει...
 Καὶ θείας χαρᾶς τὸ λύγγμα γὰ δέσει σου τὰ στήθια...
 Χουσσώνοντιας τοῦ χωρισμοῦ τὰ αἱματομένα θάμτη
 Πλάθοντιας Ὀνειρο χροσὸ τῆν ποτεμένη Ἀλήθεια!

ΦΙΛΗ Κ. ΒΑΤΙΔΟΥ

ΜΟΝΑΣΙΑ

Μεσάνυχτα, καὶ λείπειτε, ἀδερφοῦλες μου.
 Σαλέβει θλιβερὸ τὸ κυλιόσοι.
 τίς κάμαρες θ' ἀνοίξω πὸν στοιχιόσανε,
 τᾶγερι κί ἡ νυχτιά γὰν τίς γιομάσει.
 Ἄνε μὲ πάρει ὁ ἕπρος, μέσα σιὸνειρο
 θάρθει κάποια ἀπὸ σᾶς γὰ μὲ ξεπνήσει.

Ποῦ πήγατε, ἀδερφοῦλες μου, κί ἀπόμεινα
 μονάχη μέσ' σιὸ σπῆτι μας καὶ ξένη!
 Σιὴν ἄρα πὸν ἐνασιάλησε τὰ δάχτυλα
 ἢ ἀράχη τὸν καημὸ μου τὸν ὑφαίνει.
 Τὰ χέρια μου ὕπως δένω κί ὕπως θλίβομαι
 μὲ βλέπει ἀνίκτω ὁ σκόλος καὶ σωπαίνει.

Τι γὰ ἴφταιξα κί ἀσπρίζουν σιὸ τρισκόταδο.
 σὰν τάφοι τᾶδειανά σας τὰ κρεββάτια;
 Ποιὲ τοῦ γυρισμοῦ τὸ γλυκοτραγούδο,
 ποιὲ δὲ θὰν τὸ ποῦν τὰ σαλοπάτια;
 Ἄν ξεχειλᾷ σὰ δάκρυο, ἀδερφοῦλες μου,
 ἢ ἀγάπη σιὰ μεγάλα μου τὰ μάτια;

Κ. Γ. ΚΑΡΥΩΤΑΚΗΣ

ΓΙΑΤΙ;

Ἀφήγομαι σιὸς σκέψεις — ταναγός,
 πὸν ἢ δύναμη τοῦ ἀπόλιπε, σιὸ κῆμα.—
 Ἄχ πόσο σιὴ γαλιῆη τοῦ παντὸς
 ὁ θάνατος τοῦ ἀνθρώπου εἶναι κῆμα!

Στις θύμησές μου ἀφήνομαι — πονῶ,
καὶ τὴν ψυχὴ μου βλέπω νεκροθάφτη.
Ἄζ μέσα σιῆς φουροτούνας τὸν βροασμὸ
δὲν εἶνε κρῖμα ὁ θάνατος τοῦ νάφτη;

Συντρίβονται τὰ ὄραϊα καὶ οἱ θεοὶ
πεθαίνουνε καὶ ὁ ἄνθρωπος, μὰ μόνον
μὰ φορῶ. Ἄλλοι, γιατί ἡ ψυχὴ
πεθαίνει κάθε τόσο ἀπὸ τὸν πόνο;

Ἀθήνα 1919

Α. ΑΡΓΗΣ

ΣΤΙΧΟΙ

(* Μικρὸ τραγῆδιον — Στοιχία Α').

Κι' ἡ πέννα τρέχει ἀνάλαφορ καὶ ἀνεμοπόδα,
Τοῦ γαλαζόασπρον τοῦ χαρμιοῦ ξεσοκίωντας
Τάμεστα στήθειν. Μυρόπνοα ρόδα
Ὅ κάθε στίχος: Λαχτύρα καὶ ἴσως πόνος
Κι ἴσως χαρά. Πάει τῆς ψυχῆς ὁ θρόνος
Σὲ μακρινὰ ταξίδια ἀεροπατώντας.

Καὶ τρισχαρὰ τοῦ Νοῦ τοῦ ποντοπόρου,
Τῆ φαντασίᾳ φιλώντας τὴν ἀχιδομάλλα,
Ψηλὰ στὸ δῶμα τοῦ στεφανοφόρου
Τοῦ πλέγιου τ' Οὐρανοῦ, τὴν κόρη παρθένα
Στὰ στήθεια του κρατώντας τὰν τρειωμένα,
Τῆς πλύνας Ἐμπνευσης ρουφάει τὸ γάλα.

Φεβρουάριος 1920

ΑΠ. Ν. ΜΑΓΓΑΝΑΡΗΣ

Μ. ΒΑΛΣΑ

ΘΕΟΣ ΣΧΩΡΕΣΗΙ ΤΟΝ

ΣΚΗΝΙΚΗ ΜΟΝΟΠΡΑΧΤΗ ΔΡΑΣΗ

(Συνέχει ἀπὸ τὸ προηγούμενον φυλλάδιον)

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ

Καρυδάκης. Πλωθίδης. Πάτερ Εδλάβιος. Πάγκαλος. Σουσαμιάς.
Τρυγόπουλος καὶ Ἐδμόνδος Ντέ Μυράν.

Ὁ Τρυγόπουλος. — Νέος τριαντάρης, φορεὶ μὴν τοιμμένη βελάδα μαύρη καὶ ἓνα σταχτὶ παντελόνι ριγωτό, πῶχει φτιάσει γόνατα Παλιομένα λουστρίνια. Γελέκι ἄσπρο λερωμένο. Σκονισμένος. Φορεὶ ἓνα μαῦρο καπέλλο καὶ κρατεῖ ἓνα δέμα τυλιγμένο σ' ἓνα πράσινο πανί. Ἀντίθεση ζωντανὴ εἶναι ὁ Ἐδμόνδος Ντέ Μυράν. Φορεὶ ἀκριβῶς τὰ ἴδια ρούχα, φρέσκα ὅμως τῆς ὥρας· τὸ παντελόνι ζουράφι σις δίπλες του· ἡ βελάδα χυτὸ καλοῦπι· τὸ γελέκι καλοπιδερωμένο· ἓνα μονύελο μ' ἓνα πλατὸ μαῦρο κορδόνι κρέμεται σὰν παρᾶσημο στὸ στήθος του. Φαίνεται πῶς κάπως θὰ τὸν στενέβρον τὰ γυαλιστερά του παπούτσια. Ὁ Τρυγόπουλος μόλις μῆ ἀφίγει τὸ καπέλλο καὶ τὸ δέμα του σ' ἓνα τραπέζι, πλάι στὴν πόρτα, δεξιὰ. Ὁ Ἐδμόνδος Ντέ Μυράν πίνει καὶ αὐτὸς νὰ κινή τὸ ἴδιο μὰ τὸ μετανοιώνει. Προτιμᾷ νὰ κρατήσῃ τὸ ψηλὸ του ἀστραφτερὸ καπέλλο στὰ γόνατα παρὰ νὰ τ' ἀφήσῃ πλάι στὸ δέμα τοῦ Τρυγόπουλου. Ἀφοῦ χαιρετήσῃ ἀπασχολεῖται στὸ νὰ βγάλλῃ σιγὰ σιγὰ τὰ λευκοκίτρινα του γάντια.

ἘΚαρυδάκης. (Μπαίνοντας στὸν Τρυγόπουλο) — Πῶς ἀργήσατε βροῦ ἀδερφέ!

ἘΕδμόνδος Ντέ Μυράν. Στάθηκε ἐδύνατο νὰ βροῦμε ἓνα αὐτοκίνητο. Τρυγόπουλος. — Πρότεινα νὰ πάρομε τό βράδι μὰ...

ἘΕδμόνδος Ντέ Μυράν. — Ὅχι δά, ποτέ, ... Ἴσως θαρροῦσαμε παραπάνω.

ἘΚαρυδάκης. Δὲν ἔχει νὰ κἀμῃ νὰ σὰς παρουσιάσω ὅσους δὲ ξέρετε. (Στὸν Πλωθίδη) ὁ κύριος Ἐδμόνδος ντέ Μυράν, γραμματεὺς στὴν Πρεσβεία μας (στὸν Ἐδμόνδο Ντέ Μυράν) ὁ Κ. Πλωθίδης, δικηγόρος...

ἘΠλωθίδης. — Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου τῶν ἐν Γαλιατῖα ἐδρεονόντων Φαναριωτῶν, νομικὸς σύμβουλος.

Ἐδμόνδος Ντέ Μοράν.—Χαίρω πολύ, κύριε, ποῦ σᾶς ἐγνώρισα. Πι-
στεύετε πῶς ἔχω τὴν τιμὴν...

Πλωθίδης.—Ἡ φυσιογνωμία σας δὲν μοῦ εἶναι ἀγνωστή.

Ἐδμόνδος Ντέ Μοράν.—Μὰ καὶ ἐγὼ θαρρῶ πῶς γίπουν σᾶς ἔχω
ἰδῆ... (Χάνεται ἢ κομβέντα τους)

Καρυδάκης (στὸν *Τρυγόπουλο*).—Τὶ ὁπότε;

Τρυγόπουλος.—Στὰς ἔξη θὰ περάσω νὰ τὰ πάρω ὁ τυπογράφος.

Καρυδάκης.—Βρὲ παιδί μου, δὲ σοῦ μιλῶ γιὰ τὰ νεκρώσιμα. Τελειω-
μένη δουλειά, καὶ ἂν ἔργησον δὲ βλιάγεται ὁ πεθαμένος δὲ σκοτίζεται
παιὰ τὴ βελάδα μου...

Τρυγόπουλος.—Τὴν ἔφερα μαζί μου, ἔτοιμη εἶναι ἂν θέλετε νὰ τὴ
δοκιμάσετε.

Καρυδάκης.—Ἀκοῦξέζει; τὸ γοργὸν καὶ χάριν ἔχει. (Σ' αὐτὸ τὸ διάστι-
μα ὁ *Πάγκαλος* βγάει κάτι χαρτιά ἀπὸ τὴν τσέπη του καὶ τὸ δείχνει τοῦ
Πάτερ Ἐνλάριου, ὁ *Σουσαμιῆς* ἀπὸ πίσω τοὺς κυττάει.)

Πάτερ Ἐνλάριος.—Ποῦν ἐπιτυχημένες λές καὶ θὰ μιλῆσουν καὶ ἡ
ξανθὴ καὶ ἡ μελαχροινὴ.

Πάγκαλος.—Εἶναι ἔρετε ἐκ τοῦ φυσικοῦ.

Σουσαμιῆς.—Ἐχει τὴν εἰδικότητα.

Πάτερ Ἐνλάριος.—Πάντα καλλιτέχνης (κυττάοντας τὴς φωτογραφίες)
τὴ πλάσμα τοῦ Θεοῦ! ὡς ἐμεγαλύνει τὰ ἔργα σου Κύριε... (ἀπλήστα)
δὲν μπορῶ νὰ κρατήσω καμμιὰ;

Πάγκαλος.—Ἄν σᾶς κάμει εὐχαρίστηση.

Σουσαμιῆς.—Καὶ μὴ εἰσενέγγης ἡμᾶς εἰς πειρασμὸν (ἐν τῷ μεταξὺ ὁ
Καρυδάκης ἔβγαλε τὸ σουρτοῦζο του καὶ τὸ γέλεκο του καὶ ὁ *Τρυγόπουλος*
ξελάει τὸ δέμα του).

Πλωθίδης.—Χόρηκα πολὺ γιὰ τὴ γνωριμία σας καὶ ἐγὼ τί ἔξοχα
ποῦ μιλεῖτε τὴ γλῶσσα μας, σὺν ἔλλην...

Πάγκαλος (ἀπ' τὴ θέση του).—Μὰ μήπως τὸν πῆρατε τὸν ἄνθρω-
πο γιὰ κανέναν ξένο; δικός μας εἶναι. Παιδί μας. Πολιτάκι, ὁ πατέρας
τον ἔπὸ τὴν Τραπεζοῦνια (ὁ *Ἐδμόνδος Ντέ Μοράν* ἔρχεται νὰ δυσφορῆ).
Σαράκης στὸ Μπὸλ Καπάνι δὲν μπορεῖ νὰ μὴν τὸ ξέρετε!

Ἐδμόνδος Ντέ Μοράν.—Ἐ... ἔ βέβαια. Κατόπι πολιτογραφίηθη
κε στὸν Πειραιᾶ... Ἐγὼ σπούδασα νομικά.

Πάτερ Ἐνλάριος (δίχως νὰ σηκώσῃ ματιὰ ἀπὸ τὴς φωτογραφίες).—
Καλὰ δὲ θυμάστε, κύριε πρόεδρε, τὸ σιδὸρ Τζωρτζή;

Πλωθίδης.—Πῶς; τοῦ Τζωρτζάκη γυῖς εἴστε, τοῦ Ντρεμιτζάνη;...
(μικρὴ παύση) μὰ... διακρισία μου. αὐτὸ τὸ *Ἐδμόνδος* τὸ *Ντέ*
Μοράν... γελιάστηκα.

Ἐδμόνδος Ντέ Μοράν.—Βλέπετε ἐπὶ τὸ γαλλικώτερον, ἐδῶ στὸ
Παρίσι.

Πάγκαλος.—Αὐτὲς ἡ ἀλλαγὲς συνειθίζονται.

Σουσαμιῆς.—Παραξενεύστε γιὰ τέτοιες φιλοδουλείες!

Ἐδμόνδος Ντέ Μοράν (μπερδεμένα).—Βλέπετε... πῶς νὰ σᾶς δώσω
νὰ καταλάβετε, τὸ Ντρεμιτζάνης προφέρεται τόσο δύσκολα ἐδῶ πέρα,
ἔπειτα εἶναι καὶ κάπως χοντροῦ ποῦ μὲ συμβούλευσαν, σχεδὸν μὲ ὑποχρέω-
σαν... μάλιστα μ' ὑπεχρέωσαν νὰ τὸ ἀλλάξω εὐγενικώτερα. (Στὸ βᾶθος ὁ
Καρυδάκης δοκιμάζει τὴ βελάδα μὲ τὸν *Τρυγόπουλο* ποῦ τὸν παραστέκεται).

Καρυδάκης (ἀπότομα).—Γιατί; πρόστυχὸ σᾶς φαίνεται;

Τρυγόπουλος.—Προσέξτε, θὰ τοιμπιθῆτε!

Ἐδμόνδος Ντέ Μοράν.—Ἦθελα δηλαδὴ νὰ πῶ... εὐφρονικώτερο
νά: ἔμ, ὕψρεκ, ἔρ, ἄ, δυὸ ἔν, ἔ καὶ ἔς. Προφέρεται θαυμάσια τὸ ντὲ μᾶ-
λιστα ἤλθε παραγγελιά. Καθὼς γράφομαι σὲ δυὸ λέξεις περῶ καὶ γιὰ
εὐγενίης.

Τρυγόπουλος (μὲ τὴς καρτίτσες του καὶ τὴν κίμωνιά του). Ἐδῶ στὸ
Παρίσι δὲν μπορεῖ κανεὶς.

Ἐδμόνδος Ντέ Μοράν (μ' εὐχαρίστηση).—Βέβαια... βλέπετε;

Σουσαμιῆς.—Καλὲ σεις ζήτημα τὸ κάματε, ἀφοῦ καὶ σεις κύριε πρό-
εδρε...

Πλωθίδης.—Ἄ τὸ δικό μου εἶναι ἄλλο ζήτημα.

Σουσαμιῆς.—... ποῦ ἔχετε τόση πείρα...

Ἐδμόνδος Ντέ Μοράν.—Ὡστε καὶ σεις;

Πάγκαλος (τοῦ *Καρυδάκη*).—Ἦ πλάτες σουρώνουν λιγάκι.

Τρυγόπουλος.—Τίποτε δὲν εἶναι, θὰ στρώσῃ στὸ φῶμα.

Καρυδάκης.—Ὁ γιακὸς λιγάκι ψηλότερα.

Πλωθίδης.—Ἄλλο ζήτημα, ἄλλο ζήτημα τοῦτο, ἐγὼ δὲν φράζωφρα
τόνομά μου. Τὸ ξένισα... ἐπὶ τὸ... ἑλληνικώτερον.

Σουσαμιῆς.—Καθαρευουσιάνος!...

Πλωθίδης.—Ἐγὼ δὲ διέστρωφρα, μετέφρασα στὴ γλῶσσα τῶν προγό-
νων μας.

Καρυδάκης.—Τὰ πέτα σκληρότερα λιγάκι.

Τρυγόπουλος.—Ἐννοια σας, στὸ σιδέρωμα.

Πάγκαλος.—Καὶ δυὸ κουμπιά.

Ἐδμόνδος Ντέ Μοράν.—Κύριε, δὲ ξέρω πῶς νὰ σᾶς ὀνομάσω... κύ-
ριε Πρόεδρε.

Πλωθίδης.—Κύριε Γραμματεῦ!...

Ἐδμόνδος Ντέ Μοράν.—Μ' ἐπιτρέπετε νὰ φανῶ καὶ ἐγὼ λίγο ὀδι-
άροτος; Τ' ὀνομά σας;

Πλωθίδης.—Παρακαλῶ... θὰ θέλατε νὰ μαθαίνατε... Δὲ θὰ τὸ κρύψω, δὲν ἔχω καμμιὰ ἀνάγκη, ἐγὼ εἶμαι πατριώτης, τὰ τούρκικα τὰ συχαίνομαι. Εἶμαι Ἕλλην γνήσιος, (ἐξάπτεται) πρόεδρος τῶν Φαναριωτῶν βασιμισσιμένους ἀπὸ τῆ βρωμοτουρκιά, κατασεκλεντισμένους; μιὰ ποῦ πῆρα τὰ τσαχτοῖδια μου καὶ τὰ τσουράφια καὶ ἔφυγα ἀπὸ τὴν Πόλη δὲν τὰ κατοῖοντησα τὰ τούρκικα μου καὶ γὰρ τὴ γλῶσσα εἶπα μέσα μου: «ἄς σιχτιῶ κι' ὠρκίστηκα νὰ μὴν τὰ ξαναμιλήσω πειὰ οὔτε καὶ γὰ τὰ ὑποθέρω στόνομά μου, ποῦ τ' ἄλλαξα... δηλαδή ποῦ μετάφρασα πετώντας μαζὶ καὶ τὸ κῆσι μου...»

Ἐδμόνδος Ντὲ Μυράν.—Λοιπὸν;

Πλωθίδης.—Λοιπὸν τί;

Ἐδμόνδος Ντὲ Μυράν.—Τὸ... αὐτὸ ποῦ δὲ μὲ εἶπατε...

Πλωθίδης.—Ἰορδάνης Τουβλατζόγλους, δούλος σας. Τοῦβλο, πλίνθος ὀγλοῦ, γυιός, Πλωθίδης. Γαλλικὰ Πλεντινιές, ἄβρακὰ ἀλλὰ κοῦρ νταπέλ...

Ἐδμόνδος Ντὲ Μυράν.—Δὲ στέκει ὁμως σὰν τὸ Ντὲ Μυράν...

Σουσαμιῆς.—Τί νόστιμοι ποῦ εἶστε; τί ξεσκαλίζετε τέτοια ζητήματα.

Πλωθίδης.—Ἐπειτα, ἐγὼ τὸ Ἰορδάνης τὸ κράτησα. Εἶναι ἱερό... ὁ Καφταντ' ἀνίδης ὁ κουνός μου... Καίσερλης.

Σουσαμιῆς.—Δὲν ἔχει νὰ κάμῃ, τὸ Ἐδμόνδος σῆς παραξενεῖται; Ἐγὼ γνώρισα ἐδῶ καὶ ἓνα Ροβέρτο, κι' ἓνα Κάρολο ὡς καὶ ἓνα Ραϊμόνδο ἓναν ζουριασμένο μὲ τὰ γυαλάκια, πῶκαμε κόρτε ὅλες τῆς γυναῖκες.

Πλωθίδης.—Ρωμηούς;

Ἐδμόνδος Ντὲ Μυράν.—Ἀμὲ τί περιττοῦνοι;

Πλωθίδης.—Βαί—Βαί... Μνίσθητί μου, Κύριε... τὸ πάτρα...

Σουσαμιῆς.—Οἱ δυὸ ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο καὶ ὁ τρίτος Καρπενησιώτης.

Πλωθίδης.—Καλὲ δὲν ἰκοῦτε, Δέσποτα; Τί χάγια ἢ νεότης... τί φρίκη! Τί λέτε σῆς πάτερ, πειὰ εἶναι ἡ ἰδέα σας;

Πάτερ Ἐλλάβριος (δίχως νὰ σηκώσῃ τὰ μάτια του ἀπ' τῆς φωτογραφίας).—Τί νὰ σῆς πῶ; (ἀφηρημένος σὲ ἡδονικὴ ἔκσταση) ὅτι σῆς ξαναεἶπα. Ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου, Κύριε, πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας... ἢ μιὰ φηλομειδίης, ἢ ἄλλη λευκόλενος, ἢ ἄλλη καλλιπάρειος τούτη εὐρύστερος, αὐτὴ εὐρύπο...

Πάγκαλος (τὸ σταματῶ).—Ὅλες καλὲ καλοκρέβατες!

Πάτερ Ἐλλάβριος.—Ὅλες Ἀφροδίτες. Τούτη δὴ μάστακα ἢ ἐναυομένη!

Πλωθίδης (κατάπληκτος).—Θαρρῶ πῶς οἱ Ραϊμόνδοι καὶ οἱ Ροβέρτοι δὲ βλάπτουν τόσο τὸ γένος (σκυφτός στὸν Πάτερ Ἐλλάβριο). Τὰ γένεια σου, παπᾶ μου, εἶναι ὄλο λογική, μὰ σὺ τὸ παράκανας.

Πάτερ Ἐλλάβριος (μὲ σεβασοφάνεια).—Ἡ Εἴα εἶναι πλῆγμα τοῦ Θεοῦ κῆσι κῆσις ἀφῆτο ἀπὸ τὸ κῆσι μας.

Πάγκαλος.—Μὰ σήμερον εἶναι Παρασκευή...

Πάτερ Ἐλλάβριος.—Ὅλες οἱ μέρες τοῦ Θεοῦ εἶναι.

Πλωθίδης.—Γιὰ νὰ ἴδῶ κι' ἐγὼ. (Κάθεται πλάϊ του καὶ βλέπει κι' αὐτὸς τῆς φωτογραφίας.)

Καρυδάκης (θνυφωμένος).—Μὰ γιατί ἓνα κουμπιὰ, βρὲ ἀδερφέ; κόπος θὰ σοῦ γίνῃ; ἐγὼ θὰ τὰ φορέσω... κι' οὔτε κὰν θὰ εἶναι ἔτοιμα γιὰ τὴν κηδεῖα.

Τρουγόπουλος.—Μὰ δὲν εἶναι τῆς μόδας. Παλιὸ κῆσιμο.

Καρυδάκης.—Κῆσιμο νὰ σοῦρθη.

Πάγκαλος.—Δυὸ κουμπιὰ εἶναι ὠραῖα.

Καρυδάκης.—Ὅχι, ὄχι, τρία. Τὴν κοιλιά μου ποῦ θὰ τὴν κρύψω

Σουσαμιῆς.—Νὰ κάνετε γυμναστική.

Τρουγόπουλος.—Γιατί ἐπιμένετε; Ρωτήστε καὶ τὸν κύριο Ἐδμόνδο (αὐτὸς ἐν τῷ μεταξῶν ἀποτραβιέται, βγάζει ἓνα καθαρετάκι ἀπὸ τὴν τσέπη του καὶ σιάζει τὸ λαιμοδέτη του).

Καρυδάκης.—Ἀμέσως κιάλας... Βρὲ Ντεμιρτζάνη! (Ὁ Ἐδμόνδος Ντὲ Μυράν ξαφνίζεται μὰ κάνει πῶς δὲν ἀκούγει).

Τρουγόπουλος.—Κύριε Ντὲ Μυράν.

Ἐδμόνδος Ντὲ Μυράν.—Παρακαλῶ;

Πάγκαλος.—Ἡ βελάδα μὲ πόσα κουμπιὰ;

Ἐδμόνδος Ντὲ Μυράν (Δείχεται χαμαρώνοντας).—δὲ βλέπετε;

Τρουγόπουλος (στὸν Καρυδάκη).—Πῶς σῆς φαίνεται; δική μου ἐργασία.

Καρυδάκης (στὸν Ἐδμόνδο Ντὲ Μυράν).—Μήπως ἔχω ἐγὼ τὸ διπλωματικό σου παρόστημα; (στὸν Τρουγόπουλο) Κάνε ὅτι θέλεις πειὰ...

Τρουγόπουλος.—Θέλει νὰ δοκιμάσεται καὶ τὸ παντελόνι;

Καρυδάκης.—Τῶφες;

Πάγκαλος.—Μὰ γιατί ἦρθαμε ἐδῶ πέρα; γάνουμε τόσην ὥρα ἔτσι σὰ καλὰ καθούμενα;

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ

Οἱ ἴδιοι, Βασί.

Βασί.—Τὸ καγὶ ἔτοιμάστηκε

Καρυδάκης.—Ὅστε ἀφίνουμε τὸ παντελόνι.

Πλωθίδης.—Μετὰ τζάνουμ, μετὰ τὸν καφέ μας (στὴ Βασί) ἀκού κορίτσι μου, τὸ καφέ καίμακλίδικο, ὄχι σὰν τὸ μαυροζῶμι ποῦ συνειθίζουν ἐδῶ.

Πάτερ Ἐλλάβριος.—Ἡ Βασί τὰ ἔχει ὄλο, ἔννοια σας. Δὲ θὰ μᾶς ἀφῆση παραπονεμένους... κανένα μας.

Βασί (σηκώνοντας τῆς πλάτης).—Ἄλλη δουλειὰ δὲν ἔχω (στὸν Καρδάκη) ποῦ νὰ στρώσω τὸ τραπέζι ; μᾶσα δὲν ἔχει θέση.

Καρδάκης.—Ἐδῶ. Τί λόγος ! (Στὸν Ἐδμόνδο ντὲ Μυράν καὶ στὸν Πάγκαλο) ἄ ἔχεσασ ! σῆς κρατῶν θὰ φᾶμε ὅλοι μας.

Ἐδμόνδος Ντὲ Μυράν.—Μὰ ἐμεῖς ἤρθαμε . . . Θὰ προτιμοῦσα (βλέπει τὸ ρολοῖ) ἔπειτα ξέρετε ἢ ὥρα τρεῖς.

Πάγκαλος.—Κανένα ραντεβουδάκι, χαχά !

Σουσαμιᾶς.—Ὁμι καλὲ, καμμὰ ἐπείγουσα ἐργασία.

Ἐδμόνδος Ντὲ Μυράν.—Ἀκουβῶς, μὰ πῶς τὸ ξέρετε ;

Σουσαμιᾶς.—Τὸ ὑποθέτω, μεταχειρίζουμαι κι' ἐγὼ τὸ ἴδιο ἐπιχειρήματα. (Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ Βασί σηκώνει τῆς ἐφημερίδες καὶ τὰ χαρτιά ποῦ βρίσκονται στὸ μεγάλο μεσιανὸ τραπέζι. Παίξιμο σιωπηλό. Ἀφοῦ ἀφήσει τὰ χαρτιά στὰ στοιβαγμένα δέματα τῆς γωνιᾶς βγαίνει καὶ ξαναγυρνᾷ φέροντας τὰ χρειάζόμενα, τραπεζομάντηλο, πετσέτες, μαχαιροπήρουνα καὶ τὰ λοιπά.)

Ἐδμόνδος Ντὲ Μυράν.—Τί διπλωμάτης ποῦ εἶστε !

Σουσαμιᾶς.—Μετὰ ἀπὸ σῆς, Κύριε Γραμματεῦ !

Καρδάκης (στὴ Βασί).—Τί ἔκαμες τὰ χαρτιά ποῦ ἦταν στὸ τραπέζι ;

Βασί.—Ἐδῶ στὴ γωνιά (δείχνει).

Καρδάκης.—Μὴν παρέτεσε τίποτε ; ὅχι ὅλα τὰ χαρτιά τὰ θέλω τὸ νοῦ σου μὴ χαθῆ τίποτε (στοὺς ἄλλους) ἔλτε γὰ δώσομε κι' ἐμεῖς ἕνα χέρι ἔτσι στρώνουμε γρηγορώτερα τὸ τραπέζι (λέγοντας καὶ κἀμνοντας) μᾶς πήραν οἱ κουβέντες, ὁ ἕνας μὲ τὰ ὀνόματά του, ὁ ἄλλος μὲ τίς φωτογραφίες του.

Πλωθίδης.—Ἐσεῖς μὲ τὴ βελάδα σας.

Καρδάκης.—Αὐτὴ ἔχει ἱερὸ σκοπὸ εἶναι γιὰ τὴν κηδεῖα τοῦ φίλου μας Κώτσου.

Πάγκαλος.—Μὰ κι' ἐμεῖς, ὅλοι φίλοι του ἀπ' τοὺς περὶ ἐπιστήθιους ποῦ μᾶς ὑποχρέωσε (τονὶ ὄντας) καὶ τὸν ὑποχρεώσαμε γι' αὐτὸ τὸ σκοπὸ ἀνησυχίσαμε.

Πάτερ Ἐνλάβιος.—Ἐγὼ δὲν ἀνησυχίσα καθόλου τὸ καθῆκον πρῶτα ἀπ' ὅλα ἐγὼ εἶμαι ποιμὴν.

Τρυγόπουλος.—Ἄλλοι στὰ πρόβατα !

Καρδάκης.—Στὸ προκείμενο λοιπόν. Μὲ τὸ φαγὶ θὰ μᾶς ἔλθῃ καὶ ἡ ἔμπνευση. Ἐλάτε παιδιά, καθήστε, ἀφήστε τὰ καμώματα φάτε ὅπως ὅπως μὲ τὸ κέφι σας, μὲ τὰ δάχτυλά σας, μόνο κοιτάξτε νὰ φροντίσουμε γιὰ τὸ μακαρίτι ποῦ ἔξαρτάται ἀπὸ μᾶς νὰ μὴν τὸν θάφουν σὰ σκυλί.

Ἐδμόνδος Ντὲ Μυράν καὶ Τρυγόπουλος. Πῶς ; ! . . . (Κάθονται. Ὁ

Σουσαμιᾶς, ὁ Ἐδμόνδος Ντὲ Μυράν καὶ ὁ Τρυγόπουλος γυροῦν τὴ γάχη τους στὸ κοινό.)

Καρδάκης.—Βέβαια τοὺς τάλεγα πρὶν ν' ἀρθῆτε.

Τρυγόπουλος.—Αὐτὸ εἶναι ἀνήκουστο ! κι' ἐμεῖς ποῦ τυλώσαμε νεζρώσιμα.

Σουσαμιᾶς.—Θὰ πᾶν κι' αὐτὰ χαμένα μαζί μὲ τὰ τόσα.

Πάγκαλος.—Ἀπεναντίας δὲ θὰ χαθῆ τίποτε. Πρόπει ὅλα νὰ λογαριαστοῦν καὶ οἱ ὑπεύθυνοι.

Καρδάκης.—Ποιοὶ ὑπεύθυνοι ; Ἐγὼ, βρὲ ἀδερφέ, εἶμαι ὑπεύθυνος καὶ ξέρω τί κἀμῶ (στὸν Πάτερ Ἐνλάβιο) Πάτερ . . . (μπαίνει ἡ Βασί φέροντας τὸ φαγὶ) ἐλόγησε τὴν βρωσὴν καὶ τὴν πόσιν.

Πάτερ Ἐνλάβιος.—Μόνον τὴν βρωσὴν βλέπω.

Πλωθίδης.—Βασί, κορίτσι μου, τὴν πόσιν.

Πάτερ Ἐνλάβιος.—Ἄμα φέρης καὶ τὴν πόσιν θὰ σ' ἐλόγησω καὶ σένα, κορίτσι μου.

Βασί.—Τῆς ἐλόγησε σας . . .

Καρδάκης (ἀπότομα).—Ἀκοῦς ; τὴν πόσιν. (Ἡ Βασί τραβιέται λιγὰ μὰ δὲ φεύγει. Ὁ Πάτερ Ἐνλάβιος ἐλόγει τὴν βρωσὴν καὶ ὁ καθένας του σερβίρεται.)

Ἐδμόνδος Ντὲ Μυράν (χαμηλὰ τοῦ Τρυγόπουλου).—Τί θὰ πῆ τὴν πόσιν καὶ τὴν . . . τὸ ἄλλο ποῦ μοιᾶζει ;

Τρυγόπουλος.—Δὲ ξέρω καλά μὰ θαρρῶ πῶς εἶναι ἕνα φαγὶ ἀνατολίτικο.

Καρδάκης (στὸν Ἐδμόνδο Ντὲ Μυράν).—Τί στέκεστε, σὰ σπῆτι σας παρακαλῶ.

Ἐδμόνδος.—Ἐνχαριστῶ, ἀλλὰ τὸ κρομμύδι μὲ βλάπτει . . . Ἐννοια σας καὶ ἐγὼ θὰ φάγω ἀπὸ τὴν πόσιν ποῦ μᾶς ἐτοίμασε ἡ μαγειρίσά σας.

Πλωθίδης (μὲ στόμα πηγᾶδι).—Χαχά ! ἔχεσασ τὰ ἑλληνικά του .

Πάγκαλος.—Ἀφήστε τώρα τὰ πειραγματικά.

Πλωθίδης.—Ἐχει ἀγὰ στὸ σαχάνι, αὐτὰ δὲν ἔχουν κρομμυδάκι.

Ἐδμόνδος Ντὲ Μυράν.—Μὲ πειράζετε, μὰ ὁ καθένας μὲ τὸ γούστο του. *Σουσαμιᾶς* (γνέφειτὴ Βασί ποῦ πλησιάζει.) Τὴν πόσιν τὴν ἔξεχασε.

Βασί.—Τί θὰ πῆ πόσιν ;

Σουσαμιᾶς.—Δὲ ξέρεις ; αὐτὸ ποῦ συνοδεύει τὴ βρωσὴν.

Βασί.—Θὰ εἶναι κι' αὐτὸ κανένα τούρκικο ἀπὸ κεῖνα ποῦ συνειθίζει ὁ κύριος Πλωθίδης.

Πλωθίδης.—Τὴν πόσιν, ἐλόγημένη, τὴν πόσιν κι' ἔσχεσασ !

Βασί (ἀπότομα).—Μιλῆστε μου ἑλληνικά ἐγὼ δὲν καταλαβαίνω τούρκικα.

(Ο Έδμόνδος Ντιέ Μυράν ξεπατά στα γέλοια. Ο Πάγκαλος της γνεφει με το χέρι για τί πρόκειται). Καί δέ λέτε πώς διαψήτε; (φεύγει).

Καρυδάκης.—Πρέπει τὸ γρηγορότερο νὰ πάροουμε μιὰν ἀπόφαση. . . καὶ ἡ στιγμή αὐτὴ εἶναι ἡ καλλίτερη, μιὰ ποῦ μα'ευντήκανε ὄλοι. Δὲν πρέπει νὰ χωριστοῦμε πρὶν λύσουμε τὸ ζήτημα τελειωτικά.

Πάγκαλος.—Καὶ κατὰ τὴν ἰδέα σας πὼς παρουσιάζεται τὸ ζήτημα.

Καρυδάκης.—Εἴτε πρέπει ν'ἠρήσουμε στὸ δημαρχεῖο νὰ κάμῃ κατὰ τὸ κέφι του, εἴτε νὰ ἐνεργήσομεμ' ἑμεῖς οἱ φίλοι του, ἑμεῖς ποῦ τρώμε στὸ τραπέζι του.

Έδμόνδος Ντιέ Μυράν.—*Αἰλιαδὴ;*

Καρυδάκης.—Εἴτε πρέπει ν'ἐνεχθοῦμε νὰ τὸν πετάξουν στὸν ἴδιο λάκκο με τοὺς ἄλλους, ἢ καὶ νὰ τὸν στείλουν σὲ κανένα ἀνατομεῖο. . . εἴτε . . . νὰ βοηθήσομε, ὁ καθένας μας ὅπως ὅπως. *Χρηματικά, ξέρω κι'εγὼ γιὰ ν'ἰγοράσομε ἕναν τόπο στὸ νεκροταφεῖο καὶ τὸν κηδεύσομε τοῦλάχιστον με μιὰ μικροῦν ἀξιοπρόεπια (στρέφει στὴν πόρτα) Βασί! σέρβιουε. . . καὶ φέρε νὰ πιθοῦμε, στέγνωσε ἡ γλῶσσά μου.*

Πάτερ Εὐλάβιος.—*Ἄν, ὁ μὴ γένοιτο, συμβῆ τὸ πρῶτο, δὲν μπορεῖ ὁ μακαρίτης νὰ πάγῃ στὸ ἀνατομεῖο τοῦλάχιστον μ' ἕνα μικρὸ διάβασμα, μιὰ μικρὴ εὐχή. Τὰ πάντα θὰ θυσιάζα. . .*

Βασί (ποῦ μπῆκε καὶ τοῦ ἀλλάζει τὸ πιάτο του μὰ καὶ τοῦ ἐμποδίζεται ἀπὸ τῆς χειρονομίας του.) *Τὸ πιάτο σας. (Σερβίρει ὄλους καὶ φεύγει).*

Πάτερ Εὐλάβιος.—*Ὁ ναί! (τὴ γλυκοζυττάζει) τὰ πάντα! . . .*

Τρυγόπουλος.—*Κανένας δὲν ἀμφιβάλλει γιὰ τὰ αἰσθηματά σας, πανιερώτατε! Θαροῶ ὅμως ποῦ καλλίτερα θὰ ἦταν νὰ μὴ ξαποστελέναμε τὸν Κώτσο ἔτσι, ποῦ πέθανε σ' ἕνα νοσοκομεῖο, ἄδικα τῶν ἀδίκων, δίχως νὰ ξέροουμε κἄν τί ἀπόγεινε. Θαροῶ καλλίτερα θὰ ἦταν νὰ φροντίζαμε στὸ νεκροταφεῖο.*

Πάγκαλος.—*Ἰδέα χουση, μὰ νὰ δοῦμε μιὰ ἂν εἶναι πραγματοποιημένη. Ἐν πρώτοις τὸ Δημαρχεῖο τί δίνει; . . . τίποτε, καμμιά βοήθεια;*

Καρυδάκης.—*Τὴν κασέλα μονάχα προστωχότερο, σανιδόζυλο.*

Σουσαμιῆς.—*Ἀκίβως ὅτι χρειάζεται γιὰ νὰ μὴ βοιωμήσῃ ὁ πεθαμένος.*

Καρυδάκης.—*Ναί! . . . καὶ ἡ ἀπολήμανση ἐτίσης δωρεάν. Ἄν ὅμως ἐπενέβαινε τὸ προξενεῖο, ἢ πρεσβεία. . .*

Έδμόνδος Ντιέ Μυράν.—*Ἀδύνατο ἔδῶ δὲν ἔχομε διομολογήσεις: τὸ πολὺ πολὺ ἂν ὁ μακαρίτης ἦταν πλούσιος θὰ στέλναμε μάρτυρες γιὰ τὴ διαθήκη του.*

Πλωθίδης.—*Αὐτὸ εἶναι κυβερνητικὸ ἐντεψιζῆλκι, οἱ ἀρχὲς ἐνδιαφέρονται γιὰ τὰ ποσοστά τους.*

Έδμόνδος Ντιέ Μυράν.—*Μποροῦμε ν' ἀλλάξομε τὸ νόμο;*

Καρυδάκης.—*Ἐσεῖς, κύριε Πλωθίδη, στὸ σύλλογο ποῦ προεδρεύετε.*

Πλωθίδης.—*Ἐγὼ ἔχω τὰ χέρια δεμένα. Ὁ σύλλογός μας δὲν προβλέπει αὐτὴ τὴν περίστασι: στὸ καταστατικὸ του, ἐπειδὴ τὰ μέλη δὲν πληρώνουν καὶ πρέπει νὰ βροῶ τὸν ταμία νὰ δοῦμε τί ἔχει. Φασαρίες, θὰ χαθῆ καιρὸς δίχως νὰ γίνῃ τίποτε. Ἐπειτα . . . νέισα. . .*

Σουσαμιῆς.—*Τί; . . .*

Πλωθίδης.—*Καλλίτερα. . .*

Καρυδάκης.—*Πέστε μας τὴν ἰδέα σας καθαρά.*

Τρυγόπουλος.—*Θὰ μποροῦσαμε ἴσως νὰ φωτισθοῦμε.*

Πλωθίδης.—*Τὶ νὰ φωτισθῆτε τζάνουμ! Μὲ κάνετε νὰ σῆς λέω πράματα! Τὸ ξέροστε δά. . . νὰ ὄλοι οἱ σύλλογοι σὰν τὸ δικὸ μας δὲν ἔχουν. . . πὼς νὰ τὸ πῶ. . . σημασία πραγματικὴ. . . εἶναι μιὰ τιμὴ. . . ἕνα. . .*

Πάγκαλος.—*Ναί. . . γιὰ νὰ φημίζεται τὸ ἑλληνικὸ ὄνομα στὸ ἐξωτερικὸ. . .*

Καρυδάκης.—*Νὰ λέγεται, τέλος πάντων, πὼς ὑπάρχει σύλλογος.*

Σουσαμιῆς.—*Νὰ ἐκλέγῃ διοικητικὰ συμβούλια, προέδρους, γραμματεῖς καὶ φαρισαίους. . .*

Πλωθίδης.—*Καὶ ὄλο τὸ γεκπαγέ! χαχά! . . .*

Σουσαμιῆς.—*Νὰ μαζεύῃ ἕνα σωρὸ προσωπικότητες γύρω στὸνομα «Φιλόπτωχος» γιὰ νὰ μὴν. . .*

Πλωθίδης (διακόφτωντας ἀπότομα).—*Ξεπέση τὸ ἑλληνικὸ τὸνομα. Ψέματα, κύριε Έδμόνδε;*

Έδμόνδος Ντιέ Μυράν.—*Βέβαια ἀφοῦ δὰ καὶ ἡ πρεσβεία σῆς παρὰχώρησε καὶ ἰδιαίτερα γραφεῖα. . . Δὲν ἤξερα ὅμως πὼς ὁ κύριος πρόεδρος. . . εἴστε σεῖς.*

Πάτερ Εὐλάβιος.—*Καὶ ἡ ἐκκλησία τοὺς ἀναγνωρίζει. ὄλοι οἱ συνδρομητὲς τοῦ συλλόγου ἔχουν καὶ τὰ στασίδια τους, εἶναι συνδρομητὲς τῆς ἐνορίας.*

Καρυδάκης.—*Ἐτσι λύεται τὸ ζήτημα. . . ὄχι ὅμως καὶ τοῦ μακαρίτη τοῦ Κώτσου: ὥστε ἡ πρεσβεία τίποτε, ἡ ἐκκλησία τίποτε, ἑμεῖς. . . φυσικὰ τίποτε. . . ἐκτὸς ἀπὸ καλὴ θέλησι.*

Τρυγόπουλος.—*Ὅστε δὲ μένει παρὰ ὁ μακαρίτης, θεὸς σχωρήσῃ τον, γιὰ νὰ φροντίσῃ γιὰ τὴν κηδεῖα του!*

Σουσαμιῆς.—*Ἐξοχα!*

Πάγκαλος.—Και ὅμως δὲν ἔχετε ἄδικο. Αὐτὸ ποὺ λέτε εἶναι πολὺ σωστὸ καὶ νὰ ἰδῆτε πὼς μὲ μερικὲς μας ἀτομικὲς θυσίαι κάτι θὰ μπορέσει νὰ γίνη.

Πλωθίδης.—Μπακαλὺμ! ἂν ἔχετε νὰ μᾶς προτείνετε τίποτε σωθῆκαμε.

Πάγκαλος.—Ἴδου περὶ τίνος πρόκειται. Ἄφου εἶναι ἀδύνατο μ' ὅλη τὴν καλὴ θέλησι ποὺ ἔχομε ὅλοι μας, νὰ νοιαστοῦμε τὸ φίλο μας, γιατί ἔξαφνα νὰ μὴ συλλογιστοῦμε σοβαρά, πραχτικὰ καὶ ἐμπορικὰ νὰ σιάξουμε, τὰ πράματα;

Σουσαμιᾶς.—Γιὰ νὰ ἰδοῦμε τὴν ἐμπορικὴ σας λύσι.

Πάγκαλος.—Ἴσως νὰ μὴν ἀρέσει ὅλων ἄλλὰ τὸ καλὸ παράδειγμα... Μπορῶ, εἶμαι σὲ θέσι νὰ σᾶς ἀποδείξω πὼς ὁ καυμένος ὁ Κώτσος δὲν ἦταν ἕνας ποὺ δὲν εἶχε τίποτε. Μὲ τὸ νὰ πέθανε στὸ νοσοκομεῖο δὲ σημαίνει νὰ δοῦμε τὴν κατάστασί του, τὸ τί χρωστᾷ...

Σουσαμιᾶς.—Ἄν χρωστᾷ.

Πάγκαλος.—Αὐτὸ σᾶς τὸ βεβαιώνω... τὸ τί ἔχει νὰ πέρνη...

Ἐδμόνδος Ντὲ Μυράν (ἀδιάφορα, ἠχώ τοῦ Σουσαμιᾶ).—Ἄν ἔχη νὰ πέρνη.

Πάγκαλος (μὲ δύναμη).—Καὶ αὐτὸ σᾶς τὸ βεβαιώνω ἀκόμη παραπάνω...

Πάτερ Ἐλλάβιος.—Θὰ τοῦ χρωστᾷτε βέβαια.

Πάγκαλος (μὲ ἀγανάχτησι).—Πῶς!... ναί, ὑπάρχουν χρεὴ ἀναμειταξὺ μας... μὰ ὄχι καθὼς θαρροεῖτε.

Πάτερ Ἐλλάβιος.—Ἄ κατὰβα, ὥστε σεῖς ἔχετε νὰ...

Πάγκαλος.—Δὲν μιλῶ ἐδῶ γιὰ μένα. Μὴν κάνετε τὸ ζήτημα προσωπικό, μιλῶ γιὰ τὰ συμφέροντα ὁλονῶν μας... δηλαδή, θέλω νὰ πῶ... τοῦ πεθαμένου.

Πλωθίδης.—Πολὺ ὠραῖα μιλάτε. Βέβαια! Κι' ἐγὼ εἶμαι τῆς ἰδέας σας

Καρυδάκης.—Τῆς πρώτης, τῆς δεύτης, ποιὺς ἀπ' τίς δύο;

Τρυγόπουλος.—Δὲν ἔχει νὰ κάμη. Ἡ δυὸ ἰδέες συνταντίζονται. Δικὰ μας ἦ τοῦ Κώτσου συμφέροντα... εἴτε κι' ὁλονῶν μας...

Ἐδμόνδος Ντὲ Μυράν.—Τοῦ ἐλλητισμοῦ σὲ ξένο τόπο.

Πλωθίδης.—Ἄξιος λόγος στὸ στόμα σας, κύριε Γραμματεῦ, ἀφ' ἑμοῦ! (στὸν ἀντικρυνό του) Τὸ ἀλάτι σᾶς παρακαλῶ... εἰχαριστῶ.

Πάγκαλος (ἐξακολουθῶντας).—Ἄφου λοιπὸν ἐξετάσουμε τὴν πραγματικὴν τὴν κατάστασι μὲ τοὺς ξένους, νὰ δοῦμε καὶ τί ἔχει μετρητὰ... ἔπιπλα (γυρωβλέπει) ξέρω κι' ἐγὼ... ὅλα... ἔτσι θὰ ἐκτιμήσουμε...

Σουσαμιᾶς.—Μὰ ἐν τῷ μεταξὺ ὁ πεθαμένος...

Καρυδάκης.—Ὅστε θαρροεῖτε πὼς ἡ δημαρχία θὰ σᾶς περιμένῃ νὰ ἐκτιμήσετε.

Πάγκαλος.—Μὴ μὲ διακόπτετε· ἀκούστε τὴ σκέψι μου ὡς τὸ τέλος! Ἡ ἐκτίμησι θὰ γείνη προσωρινὴ ἔτσι μόλις σηκωθοῦμε ἀπ' τὸ τραπέζι θὰ τὴν κάνουμε ἀναμεταξὺ μας!... Τὶ διάβολο, δὲν ὑπάρχει ἀμοιβαία ἐμπιστοσύνη!

Ὅλοι τους.—Τὶ λόγος!!...

Πάγκαλος.—Ἐ λοιπὸν! Ὅσοι μας ἔχουν πρόχειρα χρήματα μποροῦμε νὰ τὰ βάλομε προσωρινῶς γιὰ λίγες μέρες νὰ μαζέψουμε ἕνα νόστιμο ποσὸ καὶ (τονίζει, ἀφου κανονιστοῦν ὅλοι οἱ προηγούμενοι λογαριασμοί, τότε θὰ μπορέσουμε νὰ κηδεύσωμε τὸ φίλο μας ἀξιοπρεπέστατα καὶ ἐλληνικώτατα.

Τρυγόπουλος.—Ὅλα καλὰ, μὰ, ἂν μ' ἐπιτρέπετε...

Πάγκαλος.—Παρακαλῶ.

Τρυγόπουλος.—Τὶ ἐννοεῖτε μὲ τὸ «ἀφου κανονιστοῦν ὅλοι οἱ προηγούμενοι λογαριασμοί»;

Καρυδάκης.—Τὰ δάνεια, τὰ χρεὴ... ξέρω κι' ἐγὼ;... μὰ θαρρῶ πὼς δὲ θὰ μείνουν μεγάλα πράματα. Ἄν εἶναι πολλοὶ ποὺ θὰ ἔχουν νὰ πέρνουν... φυσικά... λόγος γιὰ μᾶς οὔτε κἄν...

Πάγκαλος.—Καὶ νομίζετε πὼς μονάχα χρεὴ εἶχε ὁ μακαρίτης; Αὐτὰ ποὺ τοῦ χρωστοῦν, ἀρκοῦν, ἂν πληρωθοῦν, ὄχι μόνο (μὲ κυνισμό καὶ ἀναίδεια) γιὰ τὴν κηδεῖα του, γιὰ τὴν κασσέλα του, ἂν εἶναι καὶ χροσῆ, καὶ γιὰ τὸ διάβασμά του...

Πάτερ Ἐλλάβιος.—Βέβαια δὲν πρέπει νὰ ταφῆ φράγκος! Πρόκειται νὰ σώσουμε μιὰ ψυχὴ.

Πάγκαλος.—Παρὰ καὶ γιὰ νὰ ξεπληρώσουν τοὺς καλοὺς, τοὺς ἀσύμφορους ἐκείνους φίλους ποὺ ὅταν βρέθηκε σὲ δύσκολες περιστάσεις ὁ μακαρίτης, δὲν ἐδίστασαν νὰ τοῦ δανείσουν...

Σουσαμιᾶς.—Τὶ συνήγορος!

Πάγκαλος.—Ἐν ἀντιθέσει μὲ τοὺς ἄλλους ποὺ γύρευαν νὰ τὸν ἐκμεταλλευθοῦν!...

Τρυγόπουλος (σηκῶνεται ἔξω φρενῶν).—Γιὰ νὰ σᾶς πῶ! Ἐγὼ εἶμαι φτωχὸς μὰ τίμιος ἄνθρωπος δὲν εἶμαι ἀπὸ τοὺς φίλους τῶν δυσκόλων περιστάσεων, δὲν εἶμαι ὅμως καὶ ἐκμεταλλευτὴς! Χρωστῶ πενήντα φράγκα τοῦ Κώστα ἀπ' τὴν τελευταία του φορεσιά ποὺ τοῦκαμα καὶ μόλις ἀξιόθηκε νὰ φορέσῃ, καὶ δὲ ξέρω ἂν...

Καρυδάκης (διακόπτοντας).—Ἐκτακτα! ἀκριβῶς τὸ πενήντα ποὺ τοῦ εἶχα δώση στὸ νοσοκομεῖο, πρὶν πάρη χρήματα. Τὰ λογαρια-

ζουμε στη βελάδα και ξεοφλούμε σείς κι' ἐγώ. (Γενική κατάπληξη ἐκτός τοῦ Παγκάλου.)

Τρυγόπουλος.—Εἰς βάρος τοῦ πεθαμένου ;

Πάγκαλος.—Ἐδῶ πρόκειται γιὰ χρέη. Τὸ χρέος εἶναι ἱερό.

Πλινθίδης.—Καθὼς και ὁ θάνατος !

Πάτερ Εὐλάβιος (ὑποκριτικά).—Ὡστε νὰ σεβαστοῦμε και τὰ δύο! . . .

Τρυγόπουλος (τοῦ Καρυδάκη).—Ἐγὼ, κύριε, δὲ σᾶς χρωστῶ τίποτε.

Καρυδάκης.—Μὰ ἀφοῦ . . .

Πάγκαλος.—Ὁ κύριος Καρυδάκης ἔχει μεγάλο δίκαιο. Ἀφοῦ ἔχει νὰ πέρνη, ἔτσι ξοφλήτε, σεῖς ἔχετε νὰ δίνετε ἀκριβῶς τὸ ἴδιο ποσό.

Τρυγόπουλος (στοῦ Σουσαμιᾶ).—Ἐσεῖς τί λέτε ; . . . Παστρικοί λογαριασμοί.

Σουσαμιᾶς.—Παστρικοί ὄχι . . . μὰ καθαροί . . . εἰλιτρνεῖς. Ὑπάρχει μιὰ λεπτούτσικη διαφορὰ.

Πάγκαλος.—Ἐκτός τούτου αὐτὴ ἡ καλὴ ἀρχὴ θὰ μᾶς ἐπιτρέψη νὰ κανονίσουμε και ἄλλους λογαριασμοὺς ἔτσι ἀπλὰ και γρήγορα. Φυσικὰ αὐτὸ δὲν ἐμποδίζει τὴ γενναιοδωρία μας τὴν ἀτομικὴ γιὰ τὸν πεθαμένο, θεὸς οὐχότις τον.

Βασὴ (μπαίνοντας μ' ἕνα ταῦφι κατὰφιν ἀρχισμένο).—Κύριε ἦρθε ἕνας ὑπάλληλος τοῦ ἡλεκτρικοῦ μὲ μιὰν ἀπόδειξη.

Καρυδάκης.—Πόσο εἶναι ;

Βασὴ.—Δεκαεπτὰ κι' ἔξηνταπέντε (ἀφίνει τὸ κατὰφιν και παρουνσιάζει ἕνα χαρτί) Ὅριστε.

Καρυδάκης.—Τὶ νὰ κίνουμε ; ἄκου . . .

Σουσαμιᾶς.—Πῆς πὼς ὁ κύριος λείπει.

Καρυδάκης.—Ὁραῖα ἰδέα ποῦ εἶναι και ἀλήθεια φυσικὰ . . . και πὼς νὰ περάση μιὰν ἄλλη μέρα. Τὶ διάβολο 17,65 ! Δὲν ἔχεις χρήματα ἐπάνω σου, Βασὴ ;

Βασὴ.—Εἶχα, μὰ μοῦπατε νὰ ξοδέψω γιὰτὸ τραπέζιν και δὲ μοῦ περισσεψαν.

Πάτερ Εὐλάβιος.—Κάμε ὅτι σοῦ λέγει ὁ φίλος τοῦ κυρίου σου, κορίτσι μου. Μὴ μερίμνα και πήγαινε νὰ μᾶς ἀλλάξης πιάτα γιὰ τὸ κατὰφιν (ἢ Βασὴ βγαίνει).

Σουσαμιᾶς.—Εἶδατε, κύριε Καρυδάκη, σᾶς ἐγλύτωσα 17,65 νὰ μοῦ χρωστᾶτε χάρι . . .

Καρυδάκης.—Ἐγὼ σκοτώνουμε γιὰ τὸ βίος τοῦ Κώτσου και σεῖς τέτοια πράματα συλλογέστε ;

Ἐδμόνδος Νιὲ Μυράν.—Ὡστε θὰ σᾶς χρωστᾶ χάρι ὁ πεθαμένος.

Πλινθίδης.—Ἐκεῖνος δὲ σκοτίζεται τώρα ἐκεῖνος ἡσύχασε. Ἐμεῖς σκοτιζόμεστε γιὰ λογαριασμό του. Ἐγὼ βρίσκω πὼς ὁ κύριος Πάγκαλος ἔχει πληρέστατο δίκαιο. Καθαρὰ βρὲ παιδιὰ. Πρόκειται γιὰ τὰ συμφέροντα τοῦ μακαρίτη· δὲ χρειάζεται παρὰ θάρρους.

Σουσαμιᾶς.—Και θάρρος.

Πλινθίδης.—Ντροπὴ δὲν εἶναι ! Δὲ χρωστεῖ σὲ κανένα μας ὁ μακαρίτης ; (σιωπὴ.)

Τρυγόπουλος.—Ἀνάποδα ρωτήξατε.

Πλινθίδης.—Ὅχι πολὺ καλά, ὀρίστε, κάνω τὴν καλὴ ἀρχή : ἔχω νὰ πέρνω ὀχτὼ φορὲς τέσσερα και σαρανταπέντε . . . κάνουν . . . (λογαριάων).

Ἐδμόνδος Νιὲ Μυράν.—Τὶ εἶναι αὐτὰ ;

Πλινθίδης.—Ἀπὸ μαθήματα λατινικὰ ποῦ ἔδωσε τοῦ παιδιοῦ, τᾶνονοι ! Μοῦ ἐκλαίγουνταν πὼς εἶχε ἀνάγκη. Εἶναι καιρὸς τώρα πρὶν ἀκόμη πάγη στὸ νοσοκομεῖο. Τὸν εἶχα προκαταβάλλῃ τὸ μηνιατικὸ, μὰ δὲν κράτησε τίς ὑποχρεώσεις του· ἔρωσθησε και τὰ μαθήματα τὰ περιμένω ἀκόμα . . . τὸ παιδὶ θὰ χάσῃ ἕνα χρόνον ἴσως . . .

Τρυγόπουλος.—Βρῆτε τώρα ἂν θέλετε κανένα δικό μου χρέος και φορτώστε μου κι' αὐτὰ.

Πλινθίδης.—Λοιπὸν λέγαμε . . . ὀχτὼ φορὲς πρὸς τέσσερα και σαρανταπέντε τὸ μάθημα κάμουν . . . τριανταεπτὰ και ἔξηντα· νὰ βάλουμε σαράντα νὰ στρογγυλέψῃ τὸ ποσό . . . σαράντα φράγκα πῶχω νὰ πένω.

Τρυγόπουλος.—Ἐδνηχῶς ποῦ δὲ σᾶς ντύνω ! . . .

Σουσαμιᾶς.—(μὲ ἀγανάχτησι) Πέστε λοιπὸν πὼς θέλετε νὰ γδύσετε αὐτὸν ποῦ τάχα νοιάεστε.

Πάγκαλος.—(φυχερά) Φωνές δὲ χρειάζονται. Ἐγὼ πρέπει νὰ φωνάξω δυνατώτερα ἀπ' ὄλους ἀφοῦ ἔχω νὰ πέρνω τὸ μεγαλύτερο ποσό, κάπου καμμιά πεντακοσαριά φράγκα.

Σουσαμιᾶς.—Στρογγυλέψατε και σεῖς τοὺς ἀριθμούς ; (ἀγριοκοιτάζονται.)

Πλινθίδης.—Σὴν ἀζτιζμένες γάτες !

Πάτερ Εὐλάβιος.—Εἰρήνη ὑμῖν, μαζάριοι οἱ εἰρηνοποιοί . . .

Πάγκαλος.—Θὰ σᾶς ἀπαντήσω ἄργότερα και καθὼς σᾶς πρέπει. Πρέπει λοιπὸν τὰ μικρὰ ποσὰ (στὸν Καρυδάκη) τὰ πενήντα σας τοῦ νοσοκομεῖου (στὸν Πλινθίδην) και τὰ σαράντα σας τῶν μαθημάτων νὰ λογαριαστοῦν ἀφοῦ ξεδιαλίσουμε πρῶτα τὰ μεγάλα ποσὰ.

Ἐδμόνδος Νιὲ Μυράν.—Ἄς καταστρώσουμε πρῶτα τὰ μικρὰ. Ἐσεῖς, ἄγιο, δὲν ἔχετε τίποτε νὰ πέρνετε ;

Πάτερ Εὐλάβιος.—Ἦξερα τόσο λίγο τὸ μακαρίτη. Ὅσες φορὲς ἔτυχε

νά ἐρχόμουν ἐδῶ, συναντοῦσα πειὸ συχνὰ τῇ Βασί... ἐκεῖνος ἔλειπε...
Δὲ μὲ χρωστῶ τίποτε, ὄχι... μὰ θὰ ἔχω νὰ πέρνω.

Τρυγόπουλος.—Πῶς;

Πλωθίδης.—Ἀμὲ ὁ πανιερώτατος γένηκε ἀνάστα γιὰ τίποτε, νάρθη
ἔτσι βιαστικά-βιαστικά;

Πάγκαλος.—Βεβαιότατα. (ὁ Πάτερ Εὐλάβιος κρατεῖ μιὰν ἄψογο
στάση.)

Τρυγόπουλος (στὸ Σουσαμιᾶ).—Καὶ σεῖς τί λέτε;

Σουσαμιᾶς.—Ἐγώ; σῶς ἀκούω.

Πάγκαλος.—Θαρθῆ κι' ἡ σειρά σας νὰ μιλήσετε.

Σουσαμιᾶς.—Δὲ βιάζομαι (εἰρωνικὰ) μὲ περνᾶτε τὸ ταγὶ σῶς παρα-
καλῶ... εἰχαριστῶ (σερβίρεται)

Τρυγόπουλος.—Ὡστε νὰ περάσω λοιπὸν κι' ἐγὼ κόπον καὶ χασο-
μέρια γιὰ τῆς ἐνεργείας μου στὸ τυπογραφεῖο κι' ἔτσι θὰ θάψουμε τὸν
Κῶτσο, ἡμεῖς οἱ φίλοι του, μὲ τὰ λόγια!...

Καρυδάκης.—Δικαίωμα σου εἶναι ν' ἀπαιτήσεις ὅτι σοῦ στέκει.

Τρυγόπουλος.—Εἶδα τὸ καλὸ παραδειγμα... Καὶ τότε τί θὰ γίνῃ
ὁ πεθαμένος;

Πλωθίδης.—Τώρα, κύριε Σουσαμιᾶ, σῶς ἀκούμε.

Σουσαμιᾶς.—Ναὶ θὰ μ' ἀκούσετε. Ὁ λογαριασμός μας μὲ τὸν Κῶ-
τσο ἦταν ἀρκετὰ μεγάλος ἀνέβαινε κάπου κι' ἐγὼ δὲ ξέρω πόσα ὡς ἑφτα-
κόσια—ὄχτακόσια (γενικὴ ἐκπληξή.) Λογαριασμός μερδεμένος καὶ ἀρκετὰ
πολύπλοκος, οὔτε ἀποδείξεις ἀλλάξαμε, οὔτε σημειώσεις κρατούσαμε. Περ-
νοῦσαν τὰ χρήματα ἀπὸ χέρι σὲ χέρι.

Πάγκαλος.—Ὡστε πῶς θὰ ξεδιαλίσωμε ἔτσι;

Σουσαμιᾶς.—Μὴ βιάζεστε...

Πλωθίδης.—Μὲ τὸ οὐσουλάκι.

Σουσαμιᾶς.—Ὑπῆρχε ἀναμεταξύ μας ἡ πειὸ μεγάλη ἐμπιστοσύνη.
Πέρασε δὲν μὲ κλειστὰ μάτια κι' ἀνοικτὰ χέρια, σὰ δυὸ καλοὶ φίλοι.

Καρυδάκης.—Τώρα ὅμως πρόκειται νὰ δείξωμε ὅλοι τῇ φιλίᾳ μας.

Σουσαμιᾶς.—Ἀκούτ' ἐκεῖ κι' ἐγὼ πρῶτος, ἂν καὶ μετὰ τὰ δειγ-
ματα τῆς φιλίας σας ὁλονῶν σας... πόσα λοιπὸν λογαριάζετε νὰ χρεω-
στοῦν ἂν πληρωθοῦν ὁλονῶν μας τὸ τί ἔχουμε νὰ πέρνουμε, κηδεύοντες
ἀξιοπρεπέστατα τὸ φίλο μας, σὲ ἰδιαίτερο χῶρο, σὲ δρυῖνη κασσέλα...
καὶ ὅτι ἄλλο θέλετε;

Πλωθίδης.—Μὰ πάνω κάτω τὸ ποσὸν εἶπατε... ἑφτακόσια ὡς ὄχτα-
κόσια.

Πάγκαλος (ἄγρια).—Καὶ τὰ δικὰ μου τὰ πεντακόσια;

Ἐδμόνδος Ντὲ Μυράν.—Πολὺ σωστά, χίλια τριακόσια.

Πάτερ Εὐλάβιος.—Ἄι τοὺς πτωχοὺς τῆς ἐκκλησιῆς;

Τρυγόπουλος (εἰρωνευτικὰ).—Τοὺς καὶμένους τοὺς πτωχοὺς! Χίλια
πεντακόσια.

Πλωθίδης.—Διακόσια φράγκα γιὰ μιὰν εὐχή!

Σουσαμιᾶς.—Βλέπετε λοιπὸν ποῦ πρέπει νὰ μεῖτε κι' ἀπ' τὴν τσέπη
σας. Ἀφοῦ δὲ φτάνουν ποιὸς θὰ τὰ πλερώσῃ;

Πάγκαλος.—Καλὰ τὰ ὅσα λέτε, μὰ πρὶν μποῦμε ἀπ' τὴν τσέπη μας,
ἀφοῦ εἴμαστε ἤδη, καλὰ θὰ ἦταν καὶ σεῖς τὰ ὄχτακόσια σας.

Σουσαμιᾶς.—Εἶπα ἑφτακόσια ὡς ὄχτακόσια.

Πάγκαλος.—Νὰ τὰ γυρίσετε στὸ ταμεῖο τοῦ πεθαμένου.

Σουσαμιᾶς.—Ἄν θέλετε θὰ σῶς ἔδωκα ἀπ' εὐθείας, ἕνα πεντακοσά-
ριχο καὶ θὰ τὰ σιάξαμε δίχως πῶς θὰ μπορούσαμε νὰ νιαστοῦμε τὸν πε-
θαμένο (ὁ Πάγκαλος κάνει πῶς δὲν καταλαβαίνει θυσία γιὰ τὰ λεγτά
του). Μὰ δὲ μοῦ λέτε, σῶς παρακαλῶ, ποιὸς σῶς εἶπε πῶς σῶς τὰ χρο-
στάω αὐτὰ τὰ χρήματα;

Καρυδάκης.—Πῶς; καὶ σεῖς;

Πάγκαλος (μοχθηρὰ).—Θὰ ἔχετε δὲ τὸ θρόσος νὰ πῆτε πῶς σῶς χρο-
στά ὁ μακαρίτης;

Σουσαμιᾶς.—Τὸ θρόσος πάει πολὺ καὶ δὲ ξέρω ἀπὸ μὲ ποιὸς τῶχει.
ἀφοῦ ὅμως διαλέξατε τὴ λέξη κρατήστε τὴν γιὰ τὸν ἑαυτὸ σας.

Πάτερ Εὐλάβιος.—Θεὲ καὶ Κύριε Παντοκράτωρ!...

Ἐδμόνδος Ντὲ Μυράν.—Μὰ δὲν μπορούσε ὁ μακαρίτης νὰ πλήρω-
νε τὰ γρέη του πρὶν πεθάνῃ;

Σουσαμιᾶς.—Ἐπειτα καὶ ἂν τὰ χρωστοῦσα θὰ ἦταν τὸ ἴδιο.

Πάγκαλος.—Καὶ γιατί παρακαλῶ;...

Σουσαμιᾶς.—Γιατί θὰ ἦταν μεγάλη βλακεία ἐκ μέρους μου νὰ γύριζα
ἕνα τέτοιο ποσόν. Ἀφήστε ποῦ δὲ θὰ ὠφελοῦσε τὸν πεθαμένο, ἀφοῦ αὐτὸς
δὲ σκοπίζεται πειὰ γιὰ τοὺς ἐπίγειους λογαριασμούς, μὰ ποῦ κι' ἀκόμα
δὲ θὰ χρησίμευαν γιὰ νὰ ταφῆ κἂν ἀξιόπρεπα.

Πλωθίδης.—Κι' ἡμεῖς ἐδῶ γιατί εἴμαστε; δὲν ἤρθαμε γι' αὐτό;

Σουσαμιᾶς.—Ναὶ πρὶν ὅμως θάψετε τὸ φίλο σας, ξεθάβετε ἕνα σωρὸ
χρέη ποῦ θὰ τὸν ἔθαβαν καὶ ζωντανό.

Τρυγόπουλος.—Βάρα τους ὥραϊα!

Πάγκαλος.—Αὐτὰ εἶναι λόγια καὶ αἰσθηματολογίες τὸ κάτω κάτω δὲν
ξέρουμε ἀκόμα ἂν τὸ ποσὸ ποῦ ἀναφέρατε τὸ χρωστάτε. Ἐκτὸς τούτου...
(μπαίνει ἡ Βασί καὶ φέρνει φλιτζανάκια γιὰ τὸν καφέ.)

Πάτερ Εὐλάβιος (εὐθύμα).—Τὸ εὐλογημένο κορίτσι, ὁ εὐλογημένος ὁ

καφέ; (γὰ νάστειευθῆ). Δὲν μοῦ λέγεις, κόρη μου, θάχης βέβαια καὶ σὺ νὰ πέρνης ἀπὸ τὸ μα: αρίτη.

Βασί.—Δυὸ μηνιάτικα (ἐν τῷ μεταξὺ σερβίρει)

Καρυδάκης.—Ὁραῖα. Νὰ μᾶς πῆς καὶ τὴ ἄλλα ἔχει, νὰ πέρνης γιὰ νὰ λογαριαστῆς κι' ἐσύ.

Βασί.—Δὲν εἶναι ἀνάγκη καλέ(ἀπλᾶ) δὲν ἀγίνετε! τὰ χαρίζω ὅσα ἔχω νὰ πέρω. Παραγγείλετε ἕνα ὄρατο στεφάνι ἀπὸ πῆθινά πούλουδα τὸν καφέ κι' ἔρχομαι (φεύγει)

Τρυγόπουλος.—Τὸ μάθημα εἶνε δωρεάν . . .

Σουσαμιᾶς.—Πρὸς τέσσερις καὶ σαρανταπέντε, κύριε Πλινθίδη! (γελᾷ μὲ τὴν καρδιά του)

Ἐδμόνδος Ντὲ Μυράν.—Εὐτυχῶς ποῦ δὲν ἔχω οὔτε νὰ πέρω οὔτε νὰ δίνω .

Σουσαμιᾶς.—Ἄλλοιῶς θὰ πέρνατε καὶ σεῖς μαθήματα. Μὰ νὰ δῆτε ποῦ θὰ σᾶς κοστίσουν ἀκριβώτερα (μπαίνει ἡ Βασί μὲ τὸν καφέ).

Βασί.—Τὸν καφέ σας.

Σουσαμιᾶς.—Νὰ ἴδῃς, Βασί, τὴ ἀποφασίσαμε. Ὅλοι μας οἱ φίλοι ἐδῶ τοῦ κυρίου σου θὰ τοῦ κάνουμε ἕνα ὄρατο στεφάνι γιὰ τὴν κηδεῖα του ποῦ θὰ γίνῃ ἀπὸ τὶς ἐπιβλητικώτερες ὁ αἰδεσμιώτατος προσφέρθηκε νὰ πῆ τις εὐχὲς δωρεάν.

Βασί.—Ἄ! μπράβο σας.

Πάτερ Εὐλάβιος(ξερομασσημένα). Μποροῦσα νὰ κάμω κι' ἄλλοιῶς; Τὶ διάβολο! (σταυροκοπιέται γιὰ τὴ λέξι ποῦ τοῦ ξέφυγε καὶ φτίνει) Ὁ Υπαγε ἴπισω μου Σατανά!

Τρυγόπουλος.—Τάχασε κυριολεκτικῶς . . .

Σουσαμιᾶς.—Θ' ἀγοράσωμε τὸν κατάλληλο τόπο στὸ νεκροταφεῖο καὶ μιὰν καρυδένια κασσέλα. Θὰ βάλουμε ὅτι χρειάζεται ὅλοι μας ἐδῶ, ὁ κύριος Καρυδάκης, ὁ κύριος πρόεδρος καὶ ὁ φίλος μου ὁ Πάγκαλος.

Ἐδμόνδος Ντὲ Μυράν.—Ἐγὼ στήν πρεσβεία. . .

Σουσαμιᾶς.—Ἄ, ναί! σᾶς ξεχάσαμε. Σεῖς σιάξετε τὰ μὲ τὰ χαρτιά του καὶ τὶς ἀδειες (ψευταναστενάει) ἔ' μόνο ἐμεῖς μὲ τὸν κύριο Τρυγόπουλο δὲν κάναμε τίποτε: μὰ τί νὰ γίνῃ; Ὁ καθένας κατὰ τὴ δύναμί του. (ἡ Βασί βγαίνει χαμογελῶντας).

Πάγκαλος.—Ὁραῖα τὰ σιάσαμε δίχως νὰ μᾶς ρωτήσετε!

Σουσαμιᾶς.—Ἐ! ἄμὲ τί; ντροπήκα γιὰ λογαριασμό σας. Ἐπειτα ἐγὼ βᾶω τὰ περισσότερα: αὐτὰ ποῦ μοῦ χρωστοῦσε.

Πλινθίδης.—Εἴχατε λοιπὸν νὰ πέρνετε;

Σουσαμιᾶς.—Ναί δανεικά, καὶ ἄλλ' ἀπὸ τὸν τζόγο, μετρητά, ξέρω κι' ἐγὼ; . . . ἐκείνα ὅμως. . .

Καρυδάκης.—Βέβαια χρέη τοῦ τζόγου.

Πάγκαλος.—Ἐτσι μεγαλώνει καὶ ἡ γενναιοδωρία.

Σουσαμιᾶς.—Μὰ δὲ μὲ ἀφήνετε νὰ τελειώσω ἀκριβῶς ἔλεγα πὼς τὰ χρέη τοῦ πόκερ δὲν τὰ λογάρισα!

Καρυδάκης.—Τώρα τὰ χαρτιά ὅλα τὰ θέλω ἐγὼ. Δὲν πρέπει νὰ χσθῆ τίποτε. Εἶμαι ὑπεύθυνος καὶ θὰ δώσω λόγο.

Τρυγόπουλος.—Ὅλα δικά σας.

Σουσαμιᾶς.—Γιὰ τὸν τόπο ἐγὼ φροντίζω. Σεῖς, κύριε Πάγκαλε, τὴν κασσέλα

Πάγκαλος (δυσανασχετῶντας).—Ναί. . . μὰ κοστίζει. . . δὲ θέλετε νὰ τὴ μοιραστοῦμε;

Σουσαμιᾶς.—Νὰ φᾶτε τὴ γλῶσσα σας, ἂν ἀποφασίσατε νὰ πεθάνετε.

Πάγκαλος.—Ἦθελα νὰ πῶ μισὰ μισὰ τὰ ἔξοδα.

Σουσαμιᾶς.—Ὡστε δὲν μπορεῖτε νὰ κάνετε ἕνα καλὸ μοναχὸς σας;

Πάτερ Εὐλάβιος (δειλά).—Τοῦλάχιστον τὰ ἔξοδά μου.

Τρυγόπουλος (πονηρά).—Ἡ Βασί θὰ κανονίσῃ ὅλους τοὺς μικροὺς λογαριασμοὺς.

Πάτερ Εὐλάβιος.—Ἄ ναί, ἡ Βασί. . . εὐτυχῶς.

Πλινθίδης.—Τὶ θὰ πῆ αὐτό; (μὲ ψευτοαγανάκτησι) ἐμεῖς ἤρθαμε ὅλοι ἐδῶ μὲ καλὴ πρόθεσι καὶ ὅτι τυχόν. . . κατὰ τύχην ἔτυχε νὰ πῆ μπροστὰ στὴ Βασί ὁ κ. Σουσαμιᾶς μὲ πρόλαβε. . . ἤμουν ἔτοιμος νὰ σᾶς τὸ προτείνω.

Καρυδάκης.—Κι' ἐγὼ!

Πάγκαλος.—Κι' ἐγὼ!

Πάτερ Εὐλάβιος.—Κι' ἐγὼ!

Ἐδμόνδος Ντὲ Μυράν.—Κι' ἐγὼ!

Τρυγόπουλος.—Ὅλοι μας καλέ!

Σουσαμιᾶς.—Τὶ σύμπτωση! Αὐτὸ θὰ πῆ νὰ ἔχῃς φίλους. Μπορεῖς καὶ νὰ πεθάνῃς ἀκόμη ἡσυχος. . . σὰν νὰ πᾶς νὰ κοιμηθῆς!

Καρυδάκης (σηκώνεται).—Καὶ μπορούσατε νὰ ἀμφιβάλλετε; Φυσικὰ ἔπρεπε νὰ ξεδιαλίσωμε μερικὰ τυπικὰ ζητήματα. (πηγαίνει στὴν πόρτα) Βασί! (βλέπει χάμω ἕνα χαρτί, τὸ πέρνει). Μπᾶ, τί εἶναι αὐτό; ἡ ἀπόδειξη τοῦ ἠλεκτρικοῦ, δεκαεφτὰ κι' ἔξηνταπέντε (κάνει νὰ τὴν ἀφήσῃ μὲ τρόπο στὸν καναπέ).

Σουσαμιᾶς.—Κρατῆστε τὴν, κρατῆστε τὴν. Δὲν πρέπει ν' ἀφήσετε κανένα χαρτί: εἶστε ὑπεύθυνος καὶ θὰ δώκετε λόγο. Μόλις τὸ λέγατε, δεκαεφτὰ καὶ ἔξηνταπέντε. Πέστε εἴκοσι στρογγυλὸς ἀριθμὸς: δὲν εἶνε δὰ καὶ σπουδαῖο ποσό: (ὁ Καρυδάκης ἤσυχα δίχως νὰ πῆ τίποτε ξεροκαταπίνοντας

διπλώνει τὴν ἀπόδειξιν κάτω ἀπ' τὰ καρφωμένα μάτια τῆς παρέας ἐπί-
νω του καὶ τὴ βιάζει στὸ χαρτοφυλάκιό του. Χειροκροτήματα.)

Βασί (Μπαίνοντας ἐνῶ σκουπίζει τὰ χέρια τῆς στὴν ἄκρην τῆς ποδιῶς
τῆς).—Φωνάζετε ;

Καρυδάκης.—“Αμα ξανάληθ' ὁ ἄνθρωπος τοῦ ἠλεκτρικοῦ στεῖλ' τον
σὲ μένα.

Βασί.—Καὶ ἂν τύχη κανένας ἄλλος ;

Καρυδάκης.—“Α ὄχι, ὄχι . . . διωξ' τους . . . κίμε ὅτι θέλεις ; στεῖλ'
τους . . . στεῖλ' τους (ἀφοῦ κυττάξῃ ὅλους ἕναν ἕνα) . . . ἀλλοῦ (ἀπότομα).
Πήγαινε (βγαίνει ἡ Βασί). Ξανακάθεται στὴ θέση του.)

Πάτερ Εὐλάβιος.—Τὸ τρομάζετε τὸ καυμένο τὸ κορίτσι.

Τρυγόπουλος.—Τώρα τὸν ἐπικήδειο . . . ἕνα λόγο.

Σουσαμιᾶς.—Σεῖς, κύριε Πλινθίδη.

Πλινθίδης.—Μά . . .

Σουσαμιᾶς (ὑποβλητικὰ).—Κύριε Πρόεδρε ! . . .

Πάγκαλος.—Κύριε Πρόεδρε, ἂ δὲν μπορεῖτε ν' ἀσνηθῆτε, εἶστε ὁ μόνος
κατάλληλος γι' αὐτὴ τὴ δουλειά.

Ἐδμόνδος Ντὲ Μυράν.—Εἴμαστε ὅλοι αὐτιά.

Πλινθίδης.—Νέισσα, ἀφοῦ τὸ θέλετε (Σηκώνεται. Κομπιάζει, ξερο-
βήχει καὶ ὀρχίζει) κυρίαί καὶ κύριοι . . .

Τρυγόπουλος.—Μόνο κύριοι βρισκόμαστε.

Πλινθίδης.—Μὲ συγχωρεῖτε ἢ συνήθεια . . .

Σουσαμιᾶς.—Μὰ τῆς κυρίας ποῦ τῆς βρήκατε ; . . .

Πάτερ Εὐλάβιος.—Καλὲ τὴ Βασί τὴν ξεχάσατε ;

Καρυδάκης.—Πολὺ σωστά . . . Βασί, Βασί ! . . .

Πλινθίδης (στὸν Πάτερ Εὐλάβιο).—Μὲ κόψατε τὸ νῆμα τῶν ἰδεῶν μου
μὲ τὴ Βασί σας.

Βασί.—Τὶ θέλετε πάλι (φαίνεται πῶς ἐτοιμάστηκε νὰ πλύνῃ τὰ
πιάτα ἔχει ἀνασκουμπωμένα τὰ μανίτια τῆς εἰς τοὺς ἀγκῶνας καὶ φορε-
μιὰ μακρὰ λιγδερὴ ἄσπρη ποδιά.)

Σουσαμιᾶς.—“Ακουσε τὸν κύριο Πρόεδρο, θὰ βγάλῃ λόγο.

Πλινθίδης.—Μακαριώτατε, κυρίαί καὶ κύριοι (ὑπόκλησι σὲ κάθε
πρόσωπο ποῦ προσφωνεῖ.)

Πάτερ Εὐλάβιος.—“Α θαναμία ! . . .

Πλινθίδης (μὲ στόμφο καὶ ψεύτικη συζίνηση).—Τὸ λυπηρὸν ἐπει-
σόδιον τὸ ὁποῖον ἠναγκάσατο ἡμᾶς ἵνα ἐνταῦθα ἀκραιφνῶς προσέλθω-
μεν συγκελευσόμενοι τὴν ἱεράν μνήμην τοῦ μακαρίτου ἡμῶν πεφύλημέ-
νου . . .

Ἐδμόνδος Ντὲ Μυράν (μὲ θαυμασμό χαμηλόφωνα).—Τὶ ὤραϊα ποῦ
μιλεῖ τὰ ἑλληνικά !

Σουσαμιᾶς (κι' αὐτὸς χαμηλόφωνα).—Μὰ δὲν ὠρξίστηκε πῶς παρά-
τησε τὰ τούρκικα ;

Πλινθίδης (Ξεχνᾷ τὸ ὄνομα).— . . . πεφλημένον . . . ἔ . . . ἔ . . . (τοῦ τὸ
σφυρίζει ὁ Καρυδάκης) Κωνσταντῖνον Βελλιαδάκη τοῦ εὐάνδρου τέκνου
τῆς παροικίας ἐκ τῆς λογάδος Καλύμνου, τὸ λυπηρὸν ἐπεισόδιον λέγω τοῦ
περὶ τῆς τὰς παρὰ τὰς κατὰ τὸ Πάσχα ἐορτὰς παραμονῆς . . . (μισοκα-
τάβηκε ἤδη καὶ πέφτει ἡ αὐλαία σ' αὐτὰ τὰ σαλιαρίσματα.)

Λ. ΠΡΑΣΙΝΟΥ

Η ΚΟΛΑΣΗ

ΤΟΥ ΔΑΝΤΕ ΑΛΙΓΙΕΡΗ

Ἔσμα δέκατο ἔννατο

“Ὁ μάγε Σίμονα, κι' ὦ μαῦροι ποῦ τὸν ἀκλουθατε,
ποῦ τίς κληρονομῆς τίς θεῖες, (1) ὦ ἀρπάχτες, ὅπου νύφες
τῶν ἐκλεχτῶν νὰ σταθοῦν ἀρμόζανε, γι' ἀσῆμι
πορνεύετε καὶ γιὰ χρυσό, γιὰ οἶσ ἀνάγκη τώρα
νὰ ἠχολογήσει ἢ σάλπιγγα, στὸν τρίτο ἀφοῦ εἶστε λάκκο.
Στὴν ἄλληνα βρισκόμαστε καμάρα ἀνεβασμένοι,
κι' ὅπου καταμεσοῖς στὸν λάκκο ἀπάνω γέρνει ὁ θράχος.

“Ὁ ὑπέρτατη Σοφία, μεγάλη πόσο στέκει ἡ τέχνη
ποῦ δείχνεις σ' οὐρανὸ καὶ γῆ καὶ στὸν κακὸ τὸν κόσμο, (2)
καὶ πόσο σου τὴ δύναμη δίκαια μαιράζεις ! (3) Εἶδα
τὴν πέτρα τὴ μαυρόθωρη, στὰ πλάγια καὶ στὰ βάθη,
γεμάτη τρῦπες, ὅλες τοὺς στὸ φάρδος ὅμοιες, κ' εἶταν
ἢ καθεμιὰ τοὺς στρογγυλή. Στενότερες μὰ καὶ οὔτε
πλατύτερες δὲ μοῦ μοιᾶξαν ἀπ' τοῦ ἔμορφου μου “Αη Γιάννη (4)

1) Οἱ ἐκκλησίες, νύφες τοῦ Χριστοῦ. 2) Στὴν Κόλαση. 3) Τὴ δύναμη
πώχεις νὰ πληρῶνεις τὸ καλὸ καὶ τὸ κακὸ. 4) Ἐκκλησία ἀρχαιότατη στὴ
Φλωρεντία. Γύρω στὶς κολυμπήθρες εἶχαν σκάψει τέσσερις τρῦπες γιὰ
τοὺς βαπτιστάδες. Οἱ βάπτιστες ἐγίνονταν τότε ὅλες τὰ μεγάλα Σάββατα
καὶ ἔπρεπε νὰ μποροῦν νὰ γίνονται πολλὲς βάπτιστες τὴν ἰδιανῶρα.

πού για τις θέσες έχουνε σκαφτεί τῶν βαφτιστάδων.

Ἔσπασα μιά, πολλὰ δὲν εἶνε χρόνια ἀκόμα, γιὰ ἓνα πού μέσα ἐκεῖ πνιγότανε, κι' αὐτὸ σημάδι ἄς γένει νὰ φωτιστεῖ κάθε ἄνθρωπος. (1) Ἐξω ἀπὸ κάθε στόμα τὰ πόδια κάποιου ἁμαρτωλοῦ κ' οἱ κνήμες περισσεύαν ὡς τὰ μεριά, καὶ μέσα τ' ἄλλο τὸ κορμὶ στεκότουν.

Ὅλοι τοὺς εἶχαν καὶ τὶς δυὸ πατοῦνες κορωμένες, γιὰ τοῦτο τόσο φρενιασμένα οἱ κλειδίωσες τινιόνταν πού καὶ δεσίματα θὰ σπάζανε καὶ παλαμάριε.

Κι' ὡς στ' ἀλειμένα (2) ἀνεμοτρέχει ἢ φλόγα καὶ στὴν ὄψη χορεύει ἀπάνω μοναχά, κ' ἐδῶ ἀπ' τὶς φτέρνες ἔμοια πετοῦσε ὡς τ' ἀκροδάχτυλα (3). — Δάσκαλε, ποιὸς ἐνεῖνος, πού βραχνίζεται, τοῦ ῥώτηξ, καὶ σπαρταρίζει

χειρότερα ἀπ' τοὺς ἄλλους τοῦ συντρόφου καὶ πού φλόγα τὸν πιπιλίζει πὺδ πυρρή; — Κι' Αὐτὸς — Ἄν κάτω θέλεις ἀπ' τὸν γκρεμνὸ, πού πιότερο πλαγιάζει, (4) νὰ σὲ φέρω θὰ μάθεις ἀπ' τὸν ἴδιο ποιὸς αὐτὸς καὶ τ' ἄδικά του.

— Μ' ἀρέσει τόσο ὅσο σ' ἀρέσει κάθε πρᾶμα, ἐσ' εἶσαι, τοῦ ἀντιλογιέμαι, κύρης μου, κι' ἀπ' τὴ βουλή σου ξέρεις πὼς δὲ παραστρατιζῶ ἐγώ, κι' ὅτι δὲ λέω τὸ νοιάθεις. (5) —

Τότε στὸν τέταρτο ἤρταμε τὸν τοῖχο καὶ γυρνώντας ρέψαμε στὸν στενὸ καὶ τρύπιό λάκκο ἀριστεράθε.

Κι' ἀπ' τὸ πλευρό του ὁ Δάσκαλος ἀκόμα ὁ ἀγαπημένος θεὸς μ' ἀπαράτησε πριχοῦ σιμὰ νὰ μ' ἀπιθώσει (6)

στὴν τρύπα ἐκείου πού μὲ τὰ πόδια του παρόμοια κλαιότουν. (7)

1) Οἱ ἐχθροὶ τοῦ Δάντε ἐκμεταλλεύτηκαν αὐτὸ τὸ ἐπεισόδιο γιὰ νὰ τὸν κατηγορήσουν ὡς ἀσεβῆ. «Κι' αὐτὸ ἄς γένει μαρτυρία γιὰ νὰ φωτιστεῖ κάθε ἄνθρωπος πού ἀμφισβᾶλλει γιὰ τὴν αἰτία πού μ' ἔκαμε νὰ σπᾶσω αὐτὴν τὴν τρύπα».

2) Στὶς ἐπιφάνειες τὶς ἀλειμένες μὲ κάποια ὕλη πού κορώνει εὐκόλα.

3) Ἡ φλόγα. 4) Πού εἶνε ὀλιγώτερο ὄρθιος. 5) Καὶ καταλαβαίνει κ' ἐκεῖνο πού δὲ σοῦ λέγω. 6) Ἀπ' αὐτὸν τὸν στίχο φαίνεται ὅτι ὁ Βιργίλιος τὸν πῆρε στὴν ἀγκαλιά του γιὰ νὰ τὸν κατεβάσει στὸ βυθὸ τοῦ χαντακιοῦ.

7) Ὁ θρήνος τοῦ κολασμένου ἐκφράζονταν μὲ τὸ ἀνάδεμα τῶν ποδιῶν του.

— Ὅποια κι' ἂν εἶσαι, ἀρχίγησα νὰ λέγω, ἐσύ, πού κάτω κρατεῖς τ' ἀπάνω, (1) θλιβερὴ ψυχὴ, μπηγμένη ὡς πάλος, λάλησε ἂν σοῦ εἶνε βολετό. — Σὰν τὴν καλόγερο εἶμουν πού τὸν φονιά τὸν ἄπιστο ξεμολογᾶει καὶ τοῦτος, χωμένος, τὸν ξανακαλεῖ, μὴν ἔρτει ἀκόμα ὁ χάρος. (2) Κ' ἐκεῖνος κράζει — Ὅρθος αὐτοῦ εἶσαι κι' ὄλας, Βονιφάτιε, στέκεσαι αὐτοῦ κι' ὄλας ὀρθός; (3) Σὲ χρόνια τὸ γραμένο μ' ἔχει γελάσει περισσά. (4) Χόρτασες χωρὶς τόσο τὰ πλούτια πού γιὰ χόρη τους δὲ δαίλιασες ν' ἀρπάξεις μ' ἀπάτη τὴν Ὁρακία (5) κι' ἀκόλουθα νὰ τὴν ρημάξεις. — Γένηκα ὡς ὅποιοι σὰ χαμένοι στέκουν μὴ νογώντας ὅτι τοὺς λέν κι' ἀπόκριση δὲ ξέρουνε νὰ δώσουν. Κ' εἶπε ὁ Βιργίλιος — Γλήγορα ἀποκρίσου του: «δὲν εἶμαι, δὲν εἶμαι ὅποιοι θαρρεῖς» — Κ' ἐγὼ κατὰ τ' ὀρμήνεμα εἶπα. Καὶ κλωθοστρήφοντας τὰ δυὸ ποδάρια του τὸ πνεῦμα στενάζει καὶ μὲ θρηνερὴ φωνὴ μ' ἀντιλογιέται. — Τότε ἀπὸ μένα τί ζητᾶς; ἂν ποιὸς ἐγὼ νὰ μάθεις τόσο σοῦ νοιάζει, πού τὸν τοῖχο ἀνέβηκες γιὰ τοῦτο, μάθε πού τὸν μεγάλο ντύθηκα μιντύα καὶ γινήσιος στάθηκα τῆς ἀρκούδης γυῖος, (6) κ' εἶμουν τ' ἀρκούδια τόσο νὰ τὰ πλουτίσω ἀχόρταχος, πού ἀπάνω ἐκεῖ τὸ χρῆμα καὶ κάτω ἐδῶ συμάζεψα μέσ' τὴ σκικκούλα ἐμένα. (7) Συρμένοι μέσκα ἀπ' τ' ἀνοιγμα τῆς πέτρας, κῆτωθέ μου πλαγιάζον οἱ ἄλλοι πού ἀπὸ μένα πρῶτα σιμονέψαν. (8)

1) Κρατεῖς κάτω ὅτι ἔπρεπε νὰ βρῖσκεται ἀπάνω δηλ. τὸ κεφάλι σου. 2) Στὴν ἐποχὴ τοῦ Δάντε οἱ φονιάδες ἐθάφτονταν ζωντανοί. Ὁ φονιάς ξανακαλεῖ τὸν καλόγερο γιὰ ν' ἀργοπορήσει τὴν ὥρα τοῦ θανάτου. 3) Ὁ κολασμένος πάπας μὴ μπορῶντας νὰ δαῖ ποιὸς τὸν μιλεῖ παίρνει τὸν Δάντη γιὰ τὸν διάδοχό του Βονιφάτιο. 4) Ἡ πρόρρηση ἢ ἀστρολογικὴ μ' ἔχει γελάσει κατὰ πολλὰ χρόνια. Θαρροῦσα δηλαδή πὼς θὰ πέθαινες πῶ ἀργά. 5) Τὴν Ἐκκλησίαν. 6) Ὁ κολασμένος αὐτὸς πάπας εἶνε ὁ Νικόλκος Γ' ἀπὸ τὴν οἰκογένεια τῶν Orsini 7) Στὸν κόσμον συμάζεψα στὴν σκικκούλα τὸ χρῆμα, καὶ κάτω ἐδῶ συμάζεψα στὴ σκικκούλα (σ' αὐτὴ τὴν τρύπα) τὸν ἐκούτο μου. 8) Οἱ κολασμένοι ἀνέουν ἔτσι κρεμασμένοι μὲ τὸ κεφάλι κάτω στὸ στόμα τοῦ τάφου, ὡς πού νάρτει ἄλλος νὰ τοὺς ἀντικαταστήσει.

Με τὴ σειρά μου ἐκαὶ βαθυὸ θὰ ρέψω, σὰν κατέβει
 τοῦτος ποῦ ἐθέρρεψα πῶς εἶσουν, ὄντας, ἕκαμά σου
 τὸ ρῶτημα τὸ ξαφνικό. Μὰ πιότερα εἶναι χρόνια
 ποῦ καὶν τὰ πόδια μου, καὶ στέκουμαι ἔτσι ἀναστρεμένος,
 ἀπ' ὅσα ἐκεῖς μπηγμένοι θάνε μ' ἀναμένα πόδια.
 Γιατί μὲ πράξεις ἀσκημότερες, κατοπινός του,
 κάποιος ποιμένας ἀπ' τὴ δύση θάρτει δίχως νόμο,
 τέτιος ποῦ ν' ἀνταμόσει πρέπει τούτονα κ' ἐμένα.
 Καινούργιος θάβγει Γιάσσονας, ποῦ οἱ Μακκαβαῖοι δηγιοῦνται.
 Κι' ὅπως καλόβολος σ' ἐκείνον ὁ ῥήγας του στακότουν,
 ὅμοια ὅποιος στὴ Γαλλία ῥηγυεὶ θὰ σταθεῖ γι' αὐτόνα.⁽¹⁾
 Δὲ ξέρω ἀν μάταια τοῦ ἀποκριθῆκα σὲ μέτρο τέτιο:
 —Γιὰ πὲς μου ποιόνα θησαυρὸ ζήτησε τοῦ Ἁγίου Πέτρου
 περιχῶ νὰ βάλει τὰ κλειδιά στὴν ἐξουσία του ὁ Κύριος;
 Περισσότερο μὴ γύρεψέ του ἀπ' τὸ «ἀκολούθησέ με.»;
 Χρυσὸ εἶτε ἀσῆμι ὁ Πέτρος κ' οἱ ἄλλοι ἀπ' τὸν Ματθαῖα δὲν πῆραν
 σὰν ἔλαχέ του ἡ θέση ποῦ ἔχασε ἡ ψυχὴ ἡ κακούργα.⁽²⁾
 Μείνε ἔθε αὐτοῦ, γιατί ὡς τ' ἀξίζεις εἶσαι κολασμένος,
 καὶ φύλαγε καλὰ τὸ χρῆμα τὸ ἀδικοαρπαγμένο,
 ποῦ σ' ἔκαμε στὸν Κάρλο ἐνάντια ἀποκοιτὰ νὰ δεῖξεις.⁽³⁾
 Κ' εὐλάβεια γιὰ τὰ θεία κλειδιά ἀν δὲν μ' ἔδανε ποῦ ἐκράτεις
 στὴ ζωὴ τὴ λούχαρη πικρότερα θ' ἀγροίκαες λόγια.
 Γιατί σ' ἀπελπισιὰ τὸν κόσμον βάνει ἡ ἀρπαγανιά σας,
 ποδοπατώντας τοὺς καλοὺς καὶ τοὺς κακοὺς τιμῶντας.
 Ἐσᾶς, ὦ Ἱεράρχοι, ἐκάστηκε ὁ Βαγγελιστὴς τοὺς ἴδιους,
 ὄντας ἐκεῖνη ποῦ καθόντανε στὰ ρεῖθρα ἀπάνου
 μὲ τοὺς ῥηγγάδες νὰ πορνεύει φανερώθηκέ του.

1) Ὁ πάπας αὐτὸς εἶνε ὁ Κλήμης Ε'. Ὁταν οἱ βασιλεῖς τῆς Συρίας κυριαρχοῦσαν στὴν Ἰουδαία, ὁ Ἰάσων διορίστηκε ἀρχιερέας ἀπὸ τὸν Ἀντίοχον ὁ ὅποιος ἔλαθε σπουδαῖα ποσὰ γι' αὐτό. Με τὸν ἴδιον τρόπο ὁ Κλήμης κατόρθωσε νὰ γένει πάπας πληρόνοντας τὸν Φίλιππον τὸν Ὁραῖον τῆς Γαλλίας. 2) Ὁ Ἰουδᾶς. 3) ὁ Νικόλαος Γ' δέχτηκε χρῆματα ἀπὸ τὸν Jan di Procida γιὰ νὰ εὐνοήσῃ τὴν συνομοσίαν κατὰ τῶν Γάλλων στὴ Σικελίαν, ποῦ εἶταν τότε στὴν κυριαρχίαν τοῦ Κάρλου τοῦ Ἀνζού.

ποῦ γεννημένη μετὰ τὰ ἑπτὰ κεφάλια, εἶχε σημάδι
 κέρατα δέκα, ὅσο ὁ ἄντρας τῆς τὴν ἀρετὴ ἀγαποῦσε.
 Φκιάσατε Θεὸ σας ἀπὸ ἀσῆμι ἐσεῖς κι' ἀπὸ χρυσάφι.
 Καὶ τί ἄλλο ξεχωρίζει σας ἀπ' τὸν εἰδολωλάτρη
 παρὰ ποῦ ἐκεῖνος ἕνα κ' ἕκατὸ ἐσεῖς προσκυνάτε;
 Πόσων κακῶν, ὦ Κωσταντίνε, ἐστάθηκε μητέρα,
 δὲ λέω τ' ἀλλαξοπίστεμά σου, μόνο ἡ προῖκα ἐκεῖνη
 ποῦ ὁ πρῶτος πλούσιος ἔλαθε πκτέρας ἀπὸ σένα! —
 Κ' ἐκεῖ ποῦ τοῦ ψαλλὰ σκοποῦς ἐγὼ παρόμοιους, τοῦτος,
 κὰν τὸν ἐδάγκωσε θυμὸς κὰν ἡ συνείδησί του,
 μ' ὄρμη περισσὴ καὶ τίς δυὸ του ἀνέμιζε πατοῦνες.
 Στὸν ὁδηγὸ μου ποῦ ἄρεσθ θαρρῶ, γιατί τὰ λόγια
 τὰ ὀρθοειπωμένα μ' ὕψη πρόσγελη ν' ἀχοῦν γροικοῦσε.
 Καὶ μὲ τί χέρια του τὰ δυὸ σηκόνοντάς με τότες,
 ἀφοῦ στὰ στήθια δλόκορμο ἔκλεισέ με, ξανανέβη
 τὸν δρόμο, ὅθι εἶχε κατεβεῖ, κι' οὔτ' ἔπαψε νὰ μ' ἔχει
 στὴν ἀγκαλιά, πρὶ στῆς καμάρας τὴν κορφή μὲ φέρει,
 ποῦ εἶνε ἀπ' τὸν τέταρτον τὸν τοῖχον πέρασμα στὸν πέμπτον.
 Γλυκὰ ἐκεῖ πέρα τὸ γλυκὸ φορτιὸ στὸν θράχον ἀφῆκε
 τὸν ὄρθιον καὶ τραχύ, σκληρὴ ποριὰ καὶ γιὰ τὰ γίδια
 κ' ἐκεῖ ψηλάθε νέο χαντάκι φανερώθηκέ μου.

Διόρθωσες στὸ 18^ο ἄσμα τῆς Κόλασης

- 11 στίχος: Παρόμοια ζωγραφιὰ κ' ἐκεῖνα γράφον ἐδῶ πέρα.
 12 » Κι' ὡς σ' ὅμοια κάστρα εἶνε γεφύρια ἀπ' τὸ κατῶφλι ὡς ἔξω
 24 » τρόπο οἱ Ρωμαῖοι, τ' ἀνθρωπολόγι στέκοντας μεγάλο,
 26 » κ' ἐκεῖ ποῦ ἀπὸ τῆ μιὰ μεριά στὸν Ἁγίον Πέτρο πᾶνε
 30 » κερατοφόρους δῶθε ἐκεῖθε μὲ τρανὰ μαστίγια
 52 » ζητᾶς ἢ πίστη λόγιασε τὴν ἀρπαγὴ καρδιά μας.
 62 » ποῦ ἀκόμα δὲν ἀντίκρυσές τους τί μαζὺ μας πηγαῖναν.
 Οἱ 13 καὶ 14 στίχοι ν' ἀλλάχτουν γιὰ περισσότερη σαφήνεια ὡς ἐκέ-
 λουθα:

στὴν ὄχτη, τὸ ἴδιον κι' ἀπ' τὴ βάση τοῦ γκρεμοῦ κινῶντας
 θράχον τοὺς τράφους καὶ τὰ τείχη ὡς τὸ πηγάδι ἐσάκιζαν.

*Εσφίξε για μιὰ στιγμή μὲ τὸ χέρι τὸ μέτωπο.

—Μὲ φτερά ἀετοῦ πελώρια ἄς μπορούσα λατρεμένη μου νὰ σὲ συνεπάρω ἀπάνω ἀπὸ τὸ φθαρτὸ κόσμο πρὸς τὴν πηγὴ τῆς ζωῆς. ἔκει ἀπ' ὅπου ὅλα πηγάζουν σὰν τὶς ἀκτῖνες τῶν ἀκοίμητων ἄστρον, ἔκει ἀπ' ὅπου ἀναβρῶζουν οἱ κόσμοι καὶ τὰ πέλαγα.

*Εκείνη τὸν εἶχε ἀγκαλιάσει, καὶ τὸν φιλοῦσε μ' ἀτέλειωτα φιλιὰ.

—Ξένη, διπλὰ τώρα καὶ τριπλὰ σ' ἀγαπῶ, γιατί νικῶ τὴ στιγμή αὐτὴ τὸν ἑαυτὸ μου, γιατί νικῶ τὸν ἀγῶνα τῆς ψυχῆς μου καὶ σπάνω σὰ μηδαμινὸ γυαλὶ τὸ καθ' ἐμπόδιο πού μᾶς χωρίζει. Τὸ φιλιὶ τώρα πού σοῦ δίνω ἔρχεται ἀπὸ ἄλλον οὐρανὸ πῶ ἀψηλὸ καὶ πῶ μεγαλόπρεπο.

*Εμειναν πολλὴ ὥρα ἀγκαλιασμένοι ἐνῶ ἡ νύχτα προχωροῦσε κι' οἱ ἀκτῖνες τοῦ φεγγαριοῦ μπαίνοντας ἀπ' τὰ παράθυρα γέμιζαν μὲ ἀσήμια τὸ μικρὸ σαλόνι.

*
*
*

Τὸ βιβλίον προχωρεῖ ὁ ποιητὴς γράφει μὲ καινούρια κάθε μέρα δύναμη, νέες νικῶντας δυσκολίες. Εἶνε ἡ δέση τοῦ ἔργου.

Κορυφώνεται ὁ ἀγῶνας. Τραβιέται τώρα ἡ δράση ὡς τὶς ἀδιέξοδες σύγκρουσες καὶ τὶς θυσίες. Οἱ λυπημένες σελίδες ἀρχίζουν νὰ ἐτοιμάζουν τὸν ἐρχομὸ τοῦ οἴκτου. Ἡ γραμμένη μοῖρα τῶν προσώπων περνᾷ γιὰ νὰ τ' ἀγγίξει μὲ τ' ἀδυσώπητο πάτημά της. Ὁ ποιητὴς ἔχει γιὰ τὸ καθένα κι' ἀπὸ ἓνα χτυπόκαρδο.

Κάποτε τὰ πρόσωπα ἐγώνονται στὸ ἓνα πού ἔχει ψυχὴ τὸν κόσμον. Προβέλνουν στὸ φῶς ὅλα τὰ κρυφὰ αἰσθήματα καὶ ξεχωρίζονται οἱ ἀντίθεσες. Ὁ ποιητὴς τὶς παρακολουθεῖ καὶ τὶς ξηγᾷ ὅλες ὡς τὸ αἰνιγματικὸ ἐκεῖνο τέρμα ὅπου φαίνεται ἡ μυστικὰ ἐνότητα.

Βλέπει καὶ ἀγγίζει τὰ γενικὰ δεσίδια τῆς αἰώνιας συνοχῆς ὅπου κατόπι ξελύνονται γιὰ νὰ δώσουν γέννηση στὶς ἀμέτρητες διαφορώσες καὶ τὶς μορφές.

*Ἡ νύχτα ὀλοένα βαθαίνει. Στὸ ρολοῖ τῆς ἐκκλησίας σήμαναν δυὸ χτυπήματα ἕστερ' ἀπὸ τὸ μεσονύχτι. Ὁ πυρετὸς ἀρχίζει νὰ τοῦ χτυπάει πάλι τὰ μηνίγια. Ὁ ἰδρωτὰς τρέχει σὲ μεγάλους κόμπους ἀπ' τὸ μέτωπό του.

Σηκώνεται καὶ περπατᾷ πάλι ἀπάνω κάτω. Ἐξω ἀκούεται ὁ κρότος τῆς χυνοπωριάτικης βροχῆς πού δέρνει τὰ δέντρα τοῦ κήπου.

Ξανακάθεται στὸ γράψιμο.

Καπνίζει ὀλοένα.

*Ὁ ἀγῶνας πλημμυρίζει τώρα μέσα στὶς σελίδες. Τὰ πάθη σωριάζονται

τὸ ἓνα ἀπάνω στὸ ἄλλο σὰν τὰ σύννεφα τὰ μαῦρα. Εἶναι τὰ ἴδια τὰ πάθη τοῦ Θέμου πού τὸν συνταράζουν μὲ τ' ἀνεμόδαρτα κύματά τους. Ἡ ψυχὴ τοῦ ποιητῆ εἶνε τόσο πλατιὰ πού μπορεῖ νὰ χτυπηθεῖ ἀπὸ κάθε καταγίδα.

*Ἀσθμαίνει, πάλλεται ὀλόκληρος σὰν νὰ μπαίνει στὰ βάθια κάποιου σπήλαιου ἀπ' ὅπου ἔχει χαθεῖ ὁ ζωντανὸς ἀέρας. Εἶνε κοντὰ πᾶ τὸ ἐνωτικὸ σημεῖο ὅπου σμίγει ὁ ἔρωτας μὲ τὸ θάνατο. Εἶναι ἡ μεγάλη, ἡ παντοτινὴ ἐνωση.

*Ὁ ποιητὴς ξακολουθεῖ νὰ γράφει προσπαθώντας ν' ἀνέβει ὅσο μπορεῖ πῶ ἀψηλά, νὰ δονηθεῖ πλατύτερα σὰν ἄρπα στὰ χτυπήματα ὅλων τῶν ἀνέμων.

*Ἄς μπορούσε μέσα στὸ βιβλίον του νὰ βαζε τὴν ἀθανασία. Αὐτὸς ὁ φθαρτὸς πού αὔριο θὰ χάνουνταν σὰν τὸ κίτρινο φύλλο, ἄς μπορούσε νὰ φτυχίσει μέσα στὶς σελίδες τὴν πνοὴ τὴν ἀπέθαντη.

Συλλογιέται.

Τὸ αἰώνιο! Ποιὸ μάτι θὰ μπορέσει νὰ τὸ ἀτενίσει καὶ νὰ μὴν τυφλωθεῖ ἀπ' τὴ λάμψη του; Ποιὸ χέρι νὰ τ' ἀγγίξει; Ἕνας χτίστης, ἓνα χτίστης ἄς μπορούσε νὰ ἦταν τοῦ αἰώνιου παλατιοῦ, ἓνα λιθάρι μόνο ἄς ἀξιόνουνταν νὰ κουβαλίσει στὸν ὄμο γιὰ τὸ μεγάλο χτίσιμο. Μέσα στὴν ἱερὴ λειτουργία ἄς δύνουνταν νὰ σταθεῖ καὶ νὰ τὴν ἀκολουθήσει σὰν ἓνας ἀπλὸς μύστης, ἓνας θύτης μόνο, ἓνας ἀπλὸς διάκος.

Μονάχα ἄς ἔπερνε μέρος στὸ θεῖο ὄραμάτισμα τοῦ αἰώνιου.

Τὸ γράψιμο ξακολουθεῖ. Ὁ πυρετὸς τοῦ Θέμου μεγαλώνει. Τὸ μέτωπό του καίει καὶ τὰ χέρια του εἶνε κρῦα σὰν τὸ μάρμαρο.

*Ἀνοίγει τὸ παράθυρο γιὰ νὰ δροσιστεῖ, νοιώθει πὼς παγώνει.

Σ' ὀλίγο ξανακάθεται στὸ γραφεῖο.

Στὴν πλαϊνὴ κάμαρα ἀκούεται ξάφνου θόρυβος. Ἡ Θάλεια ἔχει ξυπνήσει τὸν ρωτᾷ τί ἔπαθε. Ἡ νέα φοβᾷται.

*Ὁ ἰδρωτὰς τρέχει ἀπ' τὸ πρόσωπο τοῦ Θέμου. Τὸ ποκάμισό του, τὸ γέλεκι του ξεκουμπωμένα κι' ἀνοιχτά. Τὰ μαλιά του ἄνω κάτω. Ἄπ' τ' ἀνοιχτὸ παράθυρο μπαίνουν πυκνὲς σταλαματιῆς βροχῆς.

*Ἡ Θάλεια τὸν παρακαλεῖ νὰ ἡσυχάσει. Ἐκεῖνος ἀντιστέκεται... Ἡ νέα φεύγει ἕστερ' ἀπὸ ἄκαρπη ἐπιμονή.

*Ὁ Θέμος ξακολουθεῖ. Τώρα εἶναι ἡ ἀσύγκριτη ἀπόλαψη. Τώρα βουτιέται ὡς τὴν ἄκρια στὴν ἡδονή. Ἡ ἔμπνεψη τὸν γεμίζει. Οἱ ἰδέες τρέχουν κάτω ἀπὸ τὴν πέννα του. Τὰ αἰσθήματά του ξεχειλοῦν. Εἶνε ἓνα πέρασμα ἀστραφτερὸ καὶ πολύχρωμο σὰν τοὺς κόσμοις τῶν ἄστρον.

*Ὁ ποιητὴς εἶνε σχεδὸν μεθυσμένος. Σ' ἓνα ἀρχαῖο φάλακρο θαρρεῖ

πώς βρίσκεται συμπότης ἀγόρταγος καὶ συντράπεζος. Ἀπάνω στὰ τραπέζια κροντήρια ροδοστεφάνωτα κι' οἱ οἰνοχόες γεμάτες. Ὁ ποιητὴς ἀρπάξει καὶ πίνει πίνει ὀλοένα ὡς τὸν πυθμένα πλέοντας στ' ἀρώματα τοῦ ἀνθοσμίας.

* *

Ἀπὸ καιρὸ νόμιζε ὁ Θέμος πὼς ξεχώριζε μιὰ σημαντικὴ ἀλλαγὴ στοὺς τρόπους τῆς Θάλειας.

Κάτιο ξύπνημα φαίνονταν νὰ γίνεται στὴν ψυχὴ τῆς. Ἡ παλιὰ τῆς ἐκείνη ἠρεμία ἄρχισε νὰ ὑποχωρεῖ σὲ μιὰν ἀνεξήγητη νευρικότητα, μιὰν ἐπιθυμία νὰ ἐξιγιάσει καὶ νὰ βρεῖ κίτι κρυμένο. Μὲ ἐνδιαφέρο πὸ μὲ γὰλο ὀλοένα ἄρχισε νὰ ἐξετάζει τὶς λεπτομέρειες τῆς ζωῆς τοῦ ἀντρα τῆς καὶ νὰ ρωτᾷ ἐπίμονα γιὰ νὰ μάθει. Πὸν βρίσκονταν τὶς μακρὸς ἐκείνες ὥρες πὸ ἔλειπε; Τί συλλογίζονταν τὸν καιρὸ ἐκεῖνο πὸν ξεπλωμένους στὴν πολυθρόνα τοῦ κύτταξε σὰν ἀφηρημένος τὴ μεγάλη βουνοσειρᾶ;

Ὁ Θέμος ἀπαντοῦσε ὅσο μπορούσε πιὸ πειστικὰ τώρα καὶ μὲ προσποιημένη ἀδιαφορία πολεμοῦσε νὰ ἡσυχάσει τὴν κάθε τῆς ὑποψία.

Παράξενο ἐνῶ ὡς τότε ὁ ποιητὴς ὑπόφερε ἀπὸ τὴν ἀδιάφορη κατᾶστασή τῆς, τώρα ἔτρεμε βλέποντας τὸ ξύπνημα ἐκεῖνο καὶ τὴν ἀνάγκη πὸν βρίσκονταν ὁ ἴδιος ν' ἀπάνταίε σὲ διάφορες σκεπασμένες ἐρώτησεις.

Μὲ ἀνησυχία μόνος κάθονταν νὰ συλλογιστεῖ. Τί θὰ γίνονταν ἀν ἡ νέα κάποτε ἀφήνοντας τοὺς πλάγιους δρόμους ρωτοῦσε κατὰ πρόσωπο. Θᾶφτανε ὡς τὸ σημεῖο νὰ τῆς πεῖ ψέμματα καὶ ν' ἀρνηθεῖ τὰ πάντα, ἢ θὰ τῆς ὁμολογοῦσε.

Συχνὰ γιὰ νὰ διώξει τοὺς ἀνήσυχους λογισμοὺς τὴν ἔπερνε μαζὶ τοῦ περίπατο ἔξω ἀπὸ τὴν πόλη.

Ἦταν κάποιος ἄλλος ἐρημικὸς δρόμος ἀντίθετος πρὸς τὴν κατοικία τῆς Ξένης, πὸν ἔφερε στὴ συμβαλὴ τοῦ μεγάλου ποταμοῦ πρὸς ἓνα παραπόταμό του. Ἐκεῖ ἦταν ὁ πόρος. Στὴν ὄχθη καθισμένος ἡσυχος ὁ γέρος πορθημέας μὲ τὴ μεγάλη του ποταμόβαρκα καὶ τοὺς συντρόφους του περιμενε ταξειδιῶτες.

Κοντὰ του πέρνοντας θέση ὁ ποιητὴς κι' ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ βλέποντας τὶς βουνοπλαγιὲς ὅπου ἀκόμα φαίνονταν ἐρείπια παλιῶν φρουριῶν ἀγαποῦσε νὰ κόφτει τὴ σιωπὴ τοῦ γέρου πὸν ἀμίλητος κάπνιζε ὥρες μιὰ μακρὰ πίπα. Αὐτὸς ἦταν πρόθυμος ν' ἀπανταίε ἀνοίγοντας μπρὸς σὸ Θέμο τὶς γνώσεις του γιὰ τὴ ζωὴ τῶν μερῶν ἐκείνων. Μὲ λεπτομέρεια ἀνάφερε τὰ ὀνόματα τῶν μικρῶν χωριῶν πὸν ἄσπριζαν στὰ πόδια τῶν βουνοπλαγιῶν ὡς τοὺς κάμπους, φανέρωνε πόσες ὥρες ταξειδί ἦταν τὸ ἓνα ἀπὸ τὸ ἄλλο, ὀνομάτιζε τὶς κορυφὲς τῶν βουνῶν, τὰ στενά, τὶς κλει-

σοῦρες καὶ ξηγοῦσε ἀπὸ ποιά κατατόπια κι' ἀπὸ ποιὲς πορεῖες μπορούσες νὰ περάσεις τὸ χειμῶνα χωρὶς φόβο ἀπὸ τὸ χιόνι κι' ἀπὸ τοὺς κλέφτες.

—Εἶνε μελαγχολικὸ τὸ μέρος ἐδῶ ἔλεγε μερικὲς φορὲς ἀπάνω σ' αὐτοὺς τοὺς περιπάτους ὁ ποιητὴς στὴ Θάλεια.

—Ὅπου εἶσαι ἐσὺ ἐκεῖ ἡ χαρὰ, ἀπαντοῦσε ἐκείνη.

Κάθονταν, ὡς ὅτου τὸ σούρουπο νὰ ξεχυθεῖ στοὺς κάμπους καὶ κατόπι γυρνοῦσαν, ἐνῶ ἀνάμεσα στὴ νυχτερινὴ ἡσυχία ἔμοιαζε νὰ δυνάμωνει περισσότερο ἡ βοὴ τῶν δύο ρεμάτων πὸν κατέβαιναν ἐνωμένα.

* *

Ὁ Θέμος εἶχε νομίσει πὼς μὲ τὸν ἔρωτά του πρὸς τὴν Ξένη εἶχε λύσει κάθε δεσμὸ μὲ τὰ περασμένα, κι' ὅμως ἐξετάζοντας τὸν ἑαυτὸ του ἔβλεπε πὼς οἱ ρίζες τῶν παλιῶν ζωντανῆς καὶ πάντα δυνατὲς κρατιοῦνταν στὰ φύλλα τῆς ψυχῆς του.

Ὅταν δὲ βρίσκονταν κάτω ἀπὸ τὴν ἐπιρροὴ τῆς Ξένης, αἰσθάνονταν μιὰ δυνατὴ λυπητικὴ συμπάθεια πρὸς τὴ Θάλεια. Γιατὶ εἶχε χωρίσει τὸ εἶνε του τόσο ἀπὸ τὴ χιλιόκαλη ἐκείνη γυναῖκα; Ἄς μπορούσε νὰ ξαναγυρίσει στὴν παλαιὰ ἐκείνη ἡσυχὴ ζωὴ του μαζὶ τῆς. Ἐρχονταν στιγμὲς πὸν τ' ἀποφάσιζε. Ναὶ νὰ κόψει κάθε σχέση μὲ τὴν τεχνήτρα ζητώντας τὴ γιαντριά τῆς ψυχῆς του στὴν ἀγάπη τῆς Θάλειας καὶ στὴ μελέτη.

Κι' ὅμως τὴν ἄλλη μέρα, τὴν ταχτικὴ ὥρα, βρίσκονταν πλάι στὴν Ξένη. Ἄχ! ἡ κρυφὴ αὐτὴ θύρα τῆς ψυχῆς του ἡ ἀνοιχτὴ πρὸς τ' ἐψηλά συνεπάραμα. Ἀπὸ κεῖ σκλαβώνονταν τὸ εἶνε του ἀνυπεράσπιστο. Γιατὶ νὰ μὴν μπορούσε νὰ σφαιλίξει τὸ αἱματομένο ἐκεῖνο ἀνοιγμα.

Τότε θὰ μπορούσε νὰ ἰδεῖ μ' ἀληθινὰ μάτια τὸν κόσμο. Σ' αὐτὸν μέσα θὰ δύνουνταν νὰ κλειστεῖ ὀλόκληρος, νὰ πάρει τὴ ζυγαριὰ καὶ νὰ ζυγιάσει, νὰ μετρήσει ἀληθινὰ κι' ὄχι μὲ φαντασίες. Θὰ σώζονταν ἴσως τότε κι' ἀπὸ τὴν ἄσβυση ἐκείνη λαχτᾶρα τοῦ ἄφταστου πὸν δὲν μπορούσε νὰ τ' ἀγγίξει. Ἐνα ἡδονικὸ ξέχασμα θὰ τὸν περικλείει σὰν τὸν ἀγγίξει γλυκὸς λησμονιάρης λωτὸς στὰ χεῖλη.

Τότε τὰ κρυφὰ ἐκεῖνα μάτια θὰ τοῦ κλείουνταν. Δὲ θὰ μπορούσε νὰ ἰδεῖ τὴν Ξένη μὲ τὴν ἀκτῖνα τους, τὶς ἀρμονίες τῆς μουσικῆς τῆς θὰ τὶς ἀντιμετώπιε ἀσυγκίνητες κι' ἀναίσθητες σὰ βάρβαρος.

Μιὰ νύχτα πὸν γυρνοῦσε ἀργὰ ἀπὸ τὸ σπῖτι τῆς τεχνήτρας πρόφτασε νὰ ἰδεῖ δυὸ δάκρυα στὰ μάτια τῆς Θάλειας, ἐνῶ προσπαθοῦσε βιαστικὰ νὰ τὰ κρύψει.

Ὁ ποιητὴς ἀποφάσισε μὲ δύναμη νὰ μὴν συναντήσῃ πιά τὴν Ξένη.

(Ἔχει συνέχεια)

ΑΝΤΩΝΗΣ ΓΙΑΛΟΥΡΗΣ

ΧΡΟΝΙΚΑ — ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

ΔΗΛΩΣΗ

Με πολλή μας χαρά ἀγγέλλουμε στους ἀναγνώστες και τους φίλους του «Λόγου» δι' ὃ «Διόνυσος» τὸν ὁποῖον ἐκδιδαν ὡς πρὸ λίγους μῆνες παλαιοὶ συνεργάτες μας, συχωνεύεται μετὰ τὸ περιοδικό μας ἀπὸ μιᾶς ἀνάγκης συγκέντρωσης τῆς πολιτικῆς φιλολογικῆς ἐργασίας σ' ἓνα μονάχο περιοδικὸ ἔργο.

OSCAR WILDE: Η ΜΠΑΛΛΑΝΤΑ ΤΗΣ ΦΥΛΑΚΗΣ ΤΟΥ ΡΙΝΤΙΓΚ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ Μ. ΒΑΣΣΑ

Ὁ συνεργάτης μας κύριος Μ. Βάσσας μᾶς ἔδωσε μὲν ὠραία μετάφραση τῆς μπαλλάντας τοῦ Oscar Wilde. Κάθε του στροφή φανερώνει τὴν ἐπίμονη προσπάθεια πού ζόδεψε γιὰ ν' ἀπορύγει τὸ σχετικὸ και τὸ μέτρο.

Κ' εἶταν φυσικὸ. Ὅποιος διάθιξε τὴς «Πνευμένους ψυχές» του, πού δημοσίευσαν τὰ «Γράμματα» καθὼς και τὸ «Θεὸς σκληρὸν τὸν» πού δημοσίεψαμε στὰ δυὸ τελευταία φυλλάδια τοῦ Περιδικίου μας, θὰ ξαναβρεῖ μέσα στὴ μπαλλάντα του τὸ συγγράμμα τὸ σκληρωμένο ἀπὸ τὴν ἀνησυχία τοῦ τέλειου. Ἐνα ἄλλαντο τόσο δημιουργικὸ, πᾶν τὸν κύριο Βάσσα, δὲν μπορούσε πρὸς νὰ μᾶς δώσει μιὰ μετάφραση δημιουργικῆ.

«Βλέθηκα, λέγει στὸν ἐπίλογό του, ὅλα τὰ ποιητικὰ διαμάντια πού τόσο ἀπλόγηρα σκορπάει ὁ ποιητὴς νὰ μὴν τὰ καρβουιάσω, νὰ μὴν τ' ἀποσβολώσω στὴ μετάφραση. Κρατῶντας τὸ κείμενο ὅσο μπορούσα πιστότερα, προσπάθησα νὰ μὴν ἀνακτώσω στὴν ἰδέα τοῦ ποιητῆ πράγματα πού δὲν εἶπε και πάσκιανὰ παρουσιάσω στὴ γλῶσσα μας τὸ δριμύ παράπονο τοῦ Οὐάιλντ και τὴν περιφρόνησή του τῆς κοινωνίας, πού (παίροντας ἀφορμὴ μὲν ἀπὸ τὴς προστυχώτερες ἀνθρώπινες ἀθικιερσίες) πετᾷ τῆς κατὰμουτρα σὲ στίχους γεμάτους γλαφυρὸ λυρισμὸ, ζωὴ, χρώματα, εἰκόνες. Βουλήθηκα νὰ δώσω τὴ φόρμα και τὸ φόντο» — Και τὸ ἐπέτυχε. Ο. Μ.

Ο ΣΕΒ. ΑΓΙΟΣ ΔΑΡΔΑΝΕΛΛΙΩΝ κ. ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

Ὅταν, πρὶν ἀπὸ λίγο καιρὸ, βλέπαμε τὸ γλωσσικὸ ζήτημα, τὴ ζωηρώτερη αὐτὴ ἐκδήλωση τῆς νεοελληνικῆς ζωῆς, νὰ σέρνεται στὰ σκαλοπάτια τοῦ Δ. Μ. Συμβουλίου, παραμορφωμένο ἀπὸ τὴν κενεντρέχεια, τὴν ἀμάθεια και ἀπὸ ὅλες τὴς ἄλλες κακίαις μιανῆς ἐποχῆς γριᾶς πού ξεψυχᾷ, ἐλπίσαμε πὼς ἡ Ἱεραρχία θὰ δειχνότανε ἄξια τῆς ὑψηλῆς θέσης και τοῦ αἵωνα τῆς. Ὁ Σεβ. ἅγιος Δαρδανελλίων κ. Εἰρηναῖος ἐπραγματοποίησε

τὴς ἐλπίδες μας. Και μ' ὅλο τὸν εἰλικρινῆ ἐνθουσιασμὸ πού πλημμυρίζει τὰ μάτια και τὴ φωνή του κάθε φορὰ πού συζητᾷ γιὰ τὴν Τέχνη, γιὰ τὸ Ἔμορφο, και γιὰ τὸ θαῦμα τῆς ἐποχῆς του, μίλησε στους συνάδελφους του γιὰ τὴ ζωὴ, τὴ ζωὴ τὴν ὠραία και τὴν ἀληθινή πού τόσο τὴν ἀγαπᾷ ὁ ἴδιος και τὴ σέβεται. Και τοῦ; εἶπε πὼς και ἡ σημερινὴ μορφή τοῦ γλωσσικοῦ, εἶνε ζωὴ δυνατὴ πού κανένας δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ τὴ σταματήσει και πού πρέπει νὰ τὴ σέβεται κάθε ἄνθρωπος πού ἐκτιμᾷ τὸν ἑαυτό του.

Εἶναι πάρα πολὺ παρηγορητικὴ μιὰ τέτοια ἀντίληψη νέου ἱεραρχοῦ, στὴ σημερινὴ περίοδο τῆς Γενικῆς Ἀναγέννησης. Μετὰ τὴς παραδόσεις τῶν περασμένων και τὰ πορίσματα τῆς ψυχολογίας τῆς ἐποχῆς συνδυασμένα ἀρμονικὰ στὸν νοῦ του μέσα και στὴν καρδιά του, θὰ βοηθήσει τὴν Ἐκκλησία μας νὰ πάρει τὸ φωτεινὸ δρόμο Παράγοντα ἐξαιρετικὰ προοδευτικὸ και ἀνθρώπινου.

Η "REVUE DE L'ÉPOQUE" ΤΟΥ ΠΑΡΙΣΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟ "ΛΟΓΟ"

Ἔχουμε μπροστὰ μας τὸν πρῶτο τόμο (1918-1919) τοῦ ὠραίου μηνιαίου περιοδικοῦ «Ὁ Λόγος» τῶν Κυρίων Μπεκέ και Χαλκούση ἀπὸ τὴν Πόλη Ἡ δημιουργία τῆς σπουδαίας αὐτῆς ἐκδόσεως (Νοέμ. 1918) συνέπεσε μετὰ τὴν ταπεινὴ, τὴν τραγικὴ και πάντα ξαναγεώσιμη πικρὸν τῆς ἀνθρώπινης ἐνέργειας και τοῦ ἀνθρώπινου ἐνθουσιασμοῦ πού ἀτίμασαν τὴν Εὐρώπη. Αὐτὸ εἶναι ἕνας καλὸς οἰωνὸς γιὰ τὸ μέλλον τοῦ «Λόγου» πού ὑπόσχεται νὰ πάρει, ἔτσι τουλάχιστο κρίνει κανεὶς ἀπὸ τὸν πρῶτο τόμο, μιὰ σημαντικὴ θέση μέσα στὴ νεοελληνικὴ φιλολογικὴ παραγωγή.

• **Τόλμησον φρονεῖν** αὐτὸς εἶναι ὁ τίτλος τοῦ μανιφέστου πού ἐγκαινιάζει τὴν ἐκδοσὴ τοῦ Περιδικίου μέσα στὸ πρῶτο φυλλάδιο, τίτλος τόσο ξάστερος πού δὲ χρειάζεται νὰ σχολιαστεῖ. Αὐτὸ τὸ θάρρος, τὸ πιὸ μεγάλο θάρρος, τὸ ἀληθινὸ θάρρος φαίνεται πὼς καρδιώνει τοὺς συνεργάτες τοῦ Περιδικίου και μᾶς ἐπιτρέπει νὰ τρέφουμε τὴς καλύτερες ἐλπίδες. Ἐνα τέτοιο ὄργανο ἔπρεπε νὰ δημιουργηθεῖ πρὸ πολλοῦ στὴν Πόλη. Εἶταν ἀνάγκη νὰ συνενωθοῦν τὰ νέα ἄλλαντα μέσα στὴν κατ' ἐξοχὴν ἐλληνικὸν τερὴν πόλη ὕστερ' ἀπὸ τὴν Ἀθήνα. Τὰ πονήματα τοῦ Κυρίου Μπεκέ πού παρουσιάζουν μιὰ τέτοια ποικιλία ἐμπνευσεῶν και τεχνικῆς, ὥστε πρέπει νὰ ξαναμιλήσουμε γι' αὐτὰ πολὺ πιὸ διεξοδικά, ἓνα μυθιστόρημα τοῦ Κυρίου Πρασίνου: **Μιὰ Ζωὴ** κι' ἀκόμη μιὰ κομψὴ μετάφραση σὲ στίχους τῆς **Κόλασης** τοῦ Δάντη πού δημοσιεύει ὁ κ. Πράσινος μέσα στὴς ἴδιες σελίδες, δυὸ τρία διηγήματα τῶν Κυρίων Τσιτσόπουλου και Καστανάκη, μιὰ σειρά ἄρθρων γιὰ τὴ σύγχρονη φιλοσοφία τοῦ Κυρίου Μανούση, αὐτὰ εἶναι τὰ κυριώτερα θέληγτρα πού κάμουν τὸ «Λόγο» τὸ ὄργανο πού ἀντιπροσωπεύει

τῆ φιλολογικῆ ἑλληνικῆ κίνησιν στὴν Πόλιν. Σ' αὐτὰ τὰ ὀνόματα πρέπει νὰ προσθέσουμε καὶ πολλὰ ἄλλα ἀπὸ τὰ πιὸ ἐγκριτα καὶ τὰ πιὸ γνωστά, καθὼς τὸν ποιητὴ Παλαμά, τὸ γλωσσολόγο Γιαννίδη καὶ τὸν Κύριο Γιαλούρη.

Ἐς ἀναφέρουμε τέλος μιὰ ἐνδιαφέρουσα καινοτομία. Ἰδιαιτέρη σελίδα μὲ τίτλο «*Πρῶτες πενιές*» εἶναι προωρισμένη γιὰ τοὺς ἀρχαίους τοῦ προσπαθοῦν νὰ φανοῦν ἀντάξιοι τῆς ἐμπιστοσύνης ποὺ ἡ Διεύθυνση τοῦ Περιοδικοῦ ἐξακολουθεῖ νὰ τοὺς φανερώνει.

(La Revue de l'Époque, Ἰούλιος 1920).

Κάποιος ἀναγνώστης τοῦ «Λόγου» μᾶς ἔστειλε τ' ἀκόλουθα : Τὰ δημοσιευόμενα γιὰ τὴ χρονολογικὴν τοὺς ἡρώων

ΑΝΗΡ ΨΥΛΙΔΗΣ

τὰ τῆς ἀρτοποιίας ἐπαγγελλόμενος, ἤγουν χυδαῖστὶ φούρναρης, ἀλλὰ μὴν καὶ περὶ τὰ ἐκπαιδευτικὰ πᾶντι εὐδοκίμως διατρίβων, ἐναγχος ἔγνω ὅτι ὑπάρχει τις ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ Καρκαδίτσας καλούμενος (δῆλον οὖν κατὰ παραφθορὰν ἐκ τοῦ ἀττικοῦ *Καρκαβίσσας* ἢ *Καρκαβίττας*, καὶ ἕτερός τις τοῦπίκλιν Παπαντωνίου, καὶ ἄλλοι δὴ τινες τούτοις ἐπικότες, οἱ καὶ ἐκ συστάσεως καὶ ἀμοιβαίᾳ συμφωνίᾳ ἐβουλεύθησαν διαφθεῖραι τὴν θεῖαν τῶν ἀρτοποιῶν γλῶσσαν, βουλγαριστὶ καὶ τουρκιστὶ ξυγγράφοντες τὰ ἑαυτῶν ἔργα. Ἔστι δὲ καὶ τις ἐκδότης, ὅς δολίως καὶ ὑπόβως ἐτύπωσε τὰ τούτων ρυπαρογραφήματα ἐν τινι ἀναγνωστικῷ, δῆλον δὲ ἐφιέμενος τοὺς παῖδας βουλγαροφώνους ποιῆται. Ὁ μὲν οὖν Ψυλίδης, μένεα πνέων μεταβάς παρὰ τῇ Ἐκπαιδευτικῇ Ἐπιτροπῇ διέρρηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐθνικὸν κίνδυνον ἀγγέλων, ὁ δ' αὖ «Ταχυδρόμος» τὴν σκωριώσαν σπάθην καὶ αὐθις ἀνασπασάμενος ἀπειλεῖ. Τρέμετε, προδόται ! Καὶ γὰρ ἐλευσεται ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Φυλῆς, καὶ τότε δὴ τότε μέλας ὄφρις μέλλει ἐσθίειν ὑμᾶς. Τότε ἐκδοθήσονται τὰ κύρια ἄρθρα τοῦ «Παροδίτου» εἰς τόμους πολλοὺς μετὰ σχολίων καὶ δοθήσονται τοῖς παισὶν ὡς μορφωτικὸν ἀνάγνωσμα

Πῶς ; Γιατὶ γελάτε ;

ΕΛΙΣΑΙΟΥ ΓΙΑΝΝΙΔΗ "ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ"

Ἀπὸ τὴν ἐρχόμενῃ ἐβδομάδα, κάθε Παρασκευῇ, στὰ γραφεῖα τοῦ «Λόγου», ὁ συνεγάτης μας καὶ καθηγητὴς κύριος Ἐλισαῖος Γιαννίδης (Σ. Σταματιάδης) θὰ διαβάξει ἐν βραδινῇ μας συγκέντρωσιν τὸ νέο του ἐπιστημονικὸ βιβλίον «Τὸ Μεγάλον Πρόβλημα».

Τὸ ἔργον, γραμμένον ἐν δημοτικῇ ἐξετάζει τὸ μέγαλον πρόβλημα τῆς ζωῆς. Ὅσοι ἐνδιαφέρονται, γνωστοὶ ἢ ἀγνωστοὶ, μπόρουν νὰ παρευρεθοῦν ἐν ἀνάγνωσιν, ποὺ θ' ἀρχίζει ἐν τῷ 7 ἡκτιβῶς.

Ἀπαγορεύεται ἡ γλωσσικὴ συζήτηση. Ἐπιτρέπεται μονάχα ἡ συζήτηση ἢ ἐπιστημονικῇ.

ΔΙΟΡΘΩΜΑ

Στὴ σελ. 438, τέταρτη σειρὰ πρὶν τὸ τέλος, ἀντὶ : τῆς δουλειᾶς καὶ τῆς *κακοπέρασης*, διάβαζε : τῆς δουλειᾶς καὶ τῆς *καλοπέρασης*.

Ἐπιβλέπων : Χ. ΣΑΡΑΦΟΠΟΥΛΟΣ